

PATVIRTINTA

Molėtų pradinės mokyklos
direktoriaus 2023 m. rugsėjo 19 d.
įsakymu Nr. V -92

MOLĖTŲ PRADINĖS MOKYKLOS 2023-2024 MOKSLO METŲ PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS UGDYMO PLANAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2023-2024 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendrasis ugdymo planas (toliau – ugdymo planas) reglamentuoja ugdymo organizavimą, pradinio ugdymo programos įgyvendinimą Molėtų pradinėje mokykloje (toliau – Mokykla).

2. Bendrojo ugdymo plano tikslas – apibrėžti pagrindinius reikalavimus ugdymo procesui organizuoti, sudarant galimybes kiekvienam mokiniui siekti asmeninės pažangos ir įgyti mokymuisi visą gyvenimą būtinų kompetencijų.

3. Bendrojo ugdymo plano uždaviniai:

3.1. nurodyti minimalų privalomą pamokų skaičių, skirtą ugdymo programoms įgyvendinti;

3.2. pateikti esmines nuostatas ugdymo procesui mokykloje organizuoti.

4. Bendrajame ugdymo plane vartojamos sąvokos:

4.1. **Laikinoji grupė** – mokinių grupė dalykui pagal modulį mokytis, dalykui diferencijuotai mokytis dalyko ar mokymosi pagalbai teikti;

4.2. **Mokyklos ugdymo planas** – mokykloje vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais;

4.3. **Pamoka** – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma;

4.4. **Specialiosios pratybos** – švietimo pagalbos teikimo forma mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, skirta įgytiems sutrikimams kompensuoti, plėtojant gebėjimus ir galias;

4.5. **Grupinio mokymosi forma** – kasdienio mokymo proceso organizavimo būdas, kai mokiniai reguliariai, 5 dienas per savaitę, lanko mokyklą ir nuosekliai mokosi mokomi mokytojų pagal Bendrąją pradinio ugdymo programą;

4.6. **Mokinio individualus ugdymo planas** – tai kartu su mokiniu sudaromas jo galioms ir mokymosi poreikiams pritaikytas ugdymo planas, padedantis išsikelti tikslus, juos įgyvendinti, prisiimti asmeninę atsakomybę už mokymąsi;

4.7. Kitos Bendrajame ugdymo plane vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

II SKYRIUS

MOKYKLOS UGDYMO PLANO RENGIMAS

5. Mokyklos ugdymo planą rengė direktorės 2023 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. V-29 sudaryta darbo grupė į kurią bendradarbiavimo pagrindais įtraukti mokytojų, mokyklos administracijos, mokyklos vaiko gerovės komisijos atstovai. Grupės darbui vadovavo direktoriaus pavaduotoja ugdymui. Mokyklos ugdymo planas 2023-2024 m. m. bus įgyvendinamas vadovaujantis:

5.1. Bendruoju ugdymo planu;

5.2. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“;

5.3. Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

5.4. Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“, ir kitais bendrajį ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais;

5.5. Mokyklos strateginiu planu;

5.6. kitais bendrajį ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais.

6. Mokyklos ugdymo plane numatytas ugdymo proceso organizavimas 2023-2024 mokslo metais:

6.1. 2023-2024 mokslo metais įgyvendinama atnaujinta Pradinio ugdymo bendroji programa 1, 3 klasėse (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio

ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Atnaujinta pradinio ugdymo bendroji programa));

6.2. 2023-2024 mokslo metais toliau įgyvendinama pradinio ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Pradinio ugdymo bendroji programa) 2, 4 klasėse.

7. Mokyklos ugdymo plano projektas suderintas su Mokyklos taryba 2023 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. T-3, Mokyklos tarybos posėdyje, protokolo Nr. T-3 ir savivaldybės vykdomąja institucija arba jos įgaliotu savivaldybės administracijos direktoriumi (toliau – savivaldybės Atsakingu asmeniu).

8. Ugdymo planas aptartas mokytojų tarybos posėdyje 2023 m. rugpjūčio 29 d., protokolo Nr. MP-4 .

9. Ugdymo planas patvirtintas mokyklos direktorės 2023 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-84 .

10. Mokyklos ugdymo plane įteisinti mokyklos bendruomenės susitarimai dėl:

10.1. konkrečios klasės mokomųjų dalykų ir jiems skiriamų pamokų skaičiaus;

10.2. ugdymo proceso organizavimo (trukmės, organizavimo formų ir kt.);

10.3. priemonių, padėsiančių mokiniams pasiekti aukštesnių mokymosi pasiekimų ir pažangos bei švietimo pagalbos teikimo;

10.4. informacinių technologijų naudojimo, skaitmeninio turinio kūrimo, informacinio mąstymo ugdymo pradinėse klasėse;

10.5. neformaliojo vaikų švietimo programų pasiūlos ir organizavimo;

10.6. pamokų, skirtų mokinio ugdymosi poreikiams ir mokymosi pagalbai teikti, panaudojimo;

10.7. ugdymo proceso organizavimo įgyvendinant Atnaujintą pradinio ugdymo bendrąją programą 1, 3 klasėse;

10.8. kaip konkrečioje klasėje bus įgyvendinama:

10.8.1. Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 „Dėl Žmogaus saugos bendrosios programos patvirtinimo“, vykdant pradinio ugdymo programą;

10.8.2. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrosios programos patvirtinimo“ (toliau – Sveikatos programa);

10.8.3. Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“;

10.8.4. prevencinė programa, ugdanti mokinių socialines ir emocines kompetencijas, apimanti smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, sveikos gyvensenos skatinimą. Smurto prevencija įgyvendinama vadovaujantis Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“;

10.8.5. Gyvenimo įgūdžių ugdymo programa;

10.8.6. pamokų / dienų skaičiaus, skirto mokinių pažintinei, kultūrinei, meninei, kūrybinei veiklai.

11. Siekiant tenkinti mokinių ugdymosi poreikius, Mokykla pasilieka teisę ugdymo plane įteisinti ir kitus Bendrajame ugdymo plane nenumatytus sprendimus, jei pakanka lėšų ir tiems sprendimams pritaria Mokyklos taryba ir savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotas asmuo.

12. Mokykla pasilieka galimybę koreguoti ugdymo procesą, atsiradus ugdymo plane nenumatytiems atvejams, išlaikant minimalų privalomą pamokų skaičių ir neviršijant maksimalaus pamokų skaičiaus mokiniui.

13. Esant ugdymo organizavimo pokyčiams, Mokykla pasilieka teisę koreguoti ugdymo planą ir prasidėjus mokslo metams.

14. Mokyklos ugdymo planas viešai skelbiamas Mokyklos interneto svetainėje.

III SKYRIUS

UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

MOKSLO METŲ TRUKMĖ IR STRUKTŪRA

15. Mokslo metai prasideda:

15.1. 2023-2024 mokslo metai ir ugdymo procesas prasideda 2023 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2024 m. birželio 11 d. Ugdymo proceso trukmė – 175 ugdymo dienos (35 savaitės);

15.2. ugdomasis procesas skirstomas pusmečiais, pusmečių datos, patvirtintos direktorės 2023 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-84:

2023 – 2024 mokslo metai	Datos
I pusmetis	2023-09-01 d. iki 2024-01-23 d. (88 mokslo dienos)
II pusmetis	2024-01-24 d. iki 2024-06-11 d. (87 mokslo dienos)

16. Ugdymo procese mokiniams skiriamos rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario (Velykų) atostogos, kurių bendra trukmė 2023-2024 mokslo metais - 19 ugdymo dienų. Į atostogų trukmę neįskaičiuojamos švenčių ir poilsio dienos.

17. 2023-2024 mokslo metai:

17.1. mokiniams skiriamos atostogos:

Rudens atostogos	2023 m. spalio 30 d. – lapkričio 3 d. (3 dienos)
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2023 m. gruodžio 27 d. – 2024 m. sausio 5 d. (7 dienos)
Žiemos atostogos	2024 m. vasario 19 d. – vasario 23 d. (5 dienos)
Pavasario (Velykų) atostogos	2024 m. balandžio 2 d. – balandžio 5 d. (4 dienos)
Vasaros atostogos	2024 m. birželio 12 d. – rugpjūčio 31 d.

Pastaba. Į atostogų trukmę neįskaičiuojamos švenčių ir poilsio dienos.

18. Mokykla pasilieka teisę keisti atostogų laiką, bet ne trukmę, suderinusi su savivaldybės Atsakingu asmeniu.

19. Vasaros atostogos skiriamos pasibaigus ugdymo procesui. Jų pradžią nustato mokyklos vadovas, suderinęs su Mokyklos taryba ir savivaldybės Atsakingu asmeniu:

19.1. 2023-2024 mokslo metai - vasaros atostogų pradžia 2024 m. birželio 12 d., pabaiga – 2024 m. rugpjūčio 31 d. (direktoriaus 2023 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-84);

20. Ugdymo organizavimo tvarka karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio, keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu (toliau – ypatingos aplinkybės) ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo organizavimo būdu (pvz., vyksta remonto darbai mokykloje ir kt.) reglamentuojama Mokyklos 2023-2024 mokslo metų ugdymo plano **1 priede**.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKYKLOS UGDYMO TURINIO FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

21. Programas įgyvendinama vadovaujantis joje nustatytais ugdymo turinio kūrimo ir įgyvendinimo nuostatomis ir principais, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo, aplinkos kūrimo nuostatomis.

22. Formuojant mokyklos ugdymo turinį, t. y. numatant mokyklos mokinių pasiekimus ir ugdymosi tikslus, atsižvelgta į mokyklos strateginio plano tikslus, nacionalinį mokinių pasiekimų tyrimo, mokinių pasiekimų patikrinamųjų testų mokykloje rezultatus.

23. Pradinio ugdymo **2, 4 klasių** bendrųjų programų turinį sudaro šios sritys:

23.1. dorinis ugdymas;

23.2. kalbinis ugdymas;

- 23.3. matematinis ugdymas;
- 23.4. socialinis ir gamtamokslinis ugdymas;
- 23.5. meninis ugdymas;
- 23.6. fizinis ugdymas.
24. Pradinio ugdymo **1, 3 klasių** bendrųjų programų turinį sudaro šios sritys
- 24.1. dorinis ugdymas;
- 24.2. kalbinis ugdymas (lietuvių kalba ir literatūra, lietuvių kalba pagal kalbos mokėjimo lygius (A1-B2), jei mokinys atvyko ar grįžo į Lietuvą);
- 24.3. visuomeninis ugdymas;
- 24.4. matematinis, gamtamokslinis ir technologinis ugdymas;
- 24.5. meninis ugdymas;
- 24.6. fizinis ir sveikatos ugdymas.
25. Įgyvendinant pradinio ugdymo **1, 3 klasių** bendrąsias programas, ugdomos mokinių kompetencijos:
- 25.1. komunikavimo;
- 25.2. kultūrinė;
- 25.3. kūrybiškumo;
- 25.4. pažinimo;
- 25.5. pilietiškumo;
- 25.6. skaitmeninė;
- 25.7. socialinė, emocinė, sveikos gyvensenos.
26. Atnaujintų pradinio bendrojo ugdymo programų 1 ir 3 klasių dalykų tikslai, kompetencijos, vertinimas, pasiekimų sritys:

Dalykas	Tikslas, uždaviniai	Kompetencijos	Vertinimas, pasiekimų sritys
Etika	Etikos dalyko <i>tikslas</i> – sudaryti sąlygas, kad etikos pamokose mokiniai ugdytųsi atsakomybę už savo žodžius, veiksmus, santykius su kitais žmonėmis, visuomene, gamta ir pasauliu bei virtualia realybe, gebėjimą suprasti ir užjausti ne tik artimus, bet ir geografiškai bei patirtimi nutolusius asmenis, gebėjimą nesitaikstyti su prievarta, neteisingumu, patyčiomis, padėti kitam ištikus nelaimei. Mokiniai taip pat ugdomi asmenines savybes bei vertybes remdamiesi bendruomeniškumo, empatijos, atvirumo, aplinkosaugos idėjomis. 35 pamokos: 70 proc. – 24-25, 30 proc. – 10-11 pamokų.	Pažinimo, komunikavimo, pilietiškumo	Saviugda ir savisauga (A) Dialoginis bendravimas (B) Socialiniai santykiai (C) Santykis su pasauliu (D)

Tikyba	<p>Katalikų tikybos dalyko <i>tikslas</i> – remiantis Šventuoju Raštu ir Katalikų Bažnyčios doktrina, sudaryti galimybes mokyti(s) tikėjimo tiesų, ugdyti(s) vidujįškumą, bendruomeniškumą ir moralines nuostatas, padedančias interpretuoti ir spręsti gyvenimo klausimus tikėjimo perspektyvoje, siekiant asmenybės ūgties ir tikėjimo brandos.</p> <p>35 pamokos: 70 proc. – 24-25, 30 proc. – 10-11 pamokų.</p>	pažinimo, socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos, kūrybiškumo	<p>Šventojo Rašto pažinimas (A)</p> <p>Tikėjimo turinio pažinimas (B)</p> <p>Bažnyčia ir liturgija (C)</p> <p>Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas (D)</p> <p>Asmuo ir moralė (E)</p>
Lietuvių kalba ir literatūra	<p>Lietuvių kalbos ir literatūros dalyko <i>tikslas</i> – lavinti mokinio gebėjimą komunikuoti sakytine ir rašytine lietuvių kalba; formuoti kalbinę, kultūrinę, tautinę ir pilietinę savimone; pažinti lietuvių ir pasaulio literatūros tradiciją; suprasti ir interpretuoti įvairius grožinės, negrožinės literatūros ir kitų medijų tekstus; gebėti dalyvauti šiuolaikinės kultūros procesuose.</p> <p>1 klasė. 280 pamokų: 70 proc. – 196, 30 proc. – 84 pamokos.</p> <p>3 klasė. 245 pamokos: 70 proc. – 171-172, 30 proc. – 73-74 pamokos.</p>	Kultūrinė, Pažinimo, komunikavimo	<p>Kalbėjimas, klausymas ir sąveika (A)</p> <p>Skaitymas, teksto supratimas ir literatūros bei kultūros pažinimas (B)</p> <p>Rašymas ir teksto kūrimas (C)</p> <p>Kalbos pažinimas (D)</p>
Lietuvių kalba pagal kalbos mokėjimo lygius (A1–B2)	<p>Lietuvių kalbos pagal kalbos mokėjimo lygius (A1–B2) ugdymo <i>tikslas</i> – sudaryti sąlygas iš užsienio grįžusiems ir atvykusiems mokiniams išsiugdyti pakankamus lietuvių kalbos vartojimo gebėjimus, kad galėtų mokytis visų dalykų pagal bendrąsias programas ir ugdytis socialinei ir kultūrinei integracijai būtinas kompetencijas.</p>	pažinimo, socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos, kūrybiškumo	<p>Supratimas (A)</p> <p>Raiška (B)</p> <p>Sąveika (C).</p> <p>Mediacija (tarpininkavimas) (D)</p> <p>Kalbos išteklių vartojimas (E)</p>
Pirmoji užsienio kalba	<p>Užsienio kalbos dalyko <i>tikslas</i> – įgalinti mokinius vartoti užsienio kalbą atliekant įvairias jų amžiaus tarpsniui būdingas veiklas realaus gyvenimo situacijose, įvairiuose kontekstuose, tobulinant programoje išvardintas mokinio kompetencijas; ugdyti mokinius kaip socialiai sąmoningus piliečius, gebančius kūrybiškai ir atsakingai veikti priimant iššūkius, suvokiančius pasaulio įvairovę, istorinę ir kultūrinę patirtį, siekiančius pažinimo ir asmeninio tobulėjimo.</p> <p>70 pamokų: 70 proc. – 49, 30 proc. – 21 pamokos.</p>	komunikavimo, pažinimo, skaitmeninė	<p>Supratimas ir (arba) receptija (A)</p> <p>Raiška ir (arba) produkavimas (B)</p> <p>Sąveika ir (arba) interakcija (C)</p> <p>Tarpininkavimas ir (arba) mediacija (D).</p>
Matematika	<p>Matematikos dalyko <i>tikslas</i> – sudaryti galimybę kiekvienam mokiniui, mokantis matematikos, ugdytis matematinį ir statistinį raštingumą, kuris šiame dokumente suprantamas kaip įgytas gebėjimas matematiškai samprotauti ir taikyti įgytas</p>	pažinimo, komunikavimo, skaitmeninė	<p>Gilus supratimas ir argumentavimas (A)</p> <p>Matematinis komunikavimas (B)</p> <p>Problemų sprendimas (C)</p>

	<p>kompetencijas, sprendžiant įvairias realias, aktualias ir mokiniams suprantamas problemas.</p> <p>1 klasė. 140 pamokų: 70 proc. – 98, 30 proc. – 42 pamokos.</p> <p>3 klasė. 175 pamokos: 70 proc. – 122-123, 30 proc. – 52-53 pamokos.</p>		
Informatika (integruojama)	<p>Informatikos dalyko <i>tikslas</i> – sudaryti galimybę kiekvienam mokiniui ugdytis informatinį mąstymą siekiant sumaniai spręsti realias gyvenimo problemas; ugdytis gebėjimus kūrybiškai, atsakingai ir saugiai taikyti skaitmenines technologijas mokantis ir kitoje asmeninėje veikloje; nuolatos tobulinti skaitmeninę ir kitas kompetencijas, būtinas visaverčiam, sėkmingam gyvenimui šiuolaikinėje visuomenėje; pasirengti tolesnėms studijoms ir darbui (profesijai).</p>	komunikavimo, kultūrinė, kūrybiškumo	<p>Skaitmeninio turinio kūrimas (A)</p> <p>Algoritmai ir programavimas (B) (Algoritmas – tai veiksmų seka, kurią reikia atlikti norint gauti užsibrėžtą rezultatą)</p> <p>Duomenų tyryba ir informacija (C)</p> <p>Technologinių problemų sprendimas (D)</p> <p>Virtualioji komunikacija ir bendradarbiavimas (E)</p> <p>Saugus elgesys (F)</p>
Gamtos mokslai	<p>Gamtos mokslų dalyko <i>tikslas</i> – sudaryti galimybę kiekvienam mokiniui per gamtamokslinio ugdymo turinį įgyti kompetencijų pagrindus ir siekti aukštesnių pasiekimų.</p> <p>Siekama, kad mokiniai įsisavinę esmines gamtamokslines sąvokas ir sampratas, įgytų gebėjimų, padedančių pažinti save ir pasaulį, ugdytis vertybines nuostatas ir pasitikėjimą savo galiomis. Mokiniai rengiami tolesniam gyvenimui kaip visaverčiai socialiai atsakingi piliečiai, gebantys kūrybiškai veikti, sveikai gyventi ir spręsti darnaus vystymosi problemas, pasirengę tolesniam mokymuisi ir nusiteikę mokytis visą gyvenimą.</p> <p>35 pamokos: 70 proc. – 24-25, 30 proc. – 10-11 pamokų.</p>	pažinimo, kūrybiškumo, komunikavimo	<p>Gamtos mokslų prigimties ir raidos pažinimas (A)</p> <p>Gamtamokslinis komunikavimas (B)</p> <p>Gamtamokslinis tyrinėjimas (C)</p> <p>Gamtos objektų ir reiškinių pažinimas (D)</p> <p>Problemų sprendimas ir refleksija (E)</p> <p>Žmogaus ir aplinkos dermės pažinimas (F)</p>
Visuomeninis ugdymas	<p>Visuomeninio ugdymo dalyko <i>tikslas</i> – sudaryti sąlygas, kad mokiniai įgytų bendrą supratimą apie žmonių gyvenimą socialinėje, kultūrinėje, gamtinėje aplinkoje, suvoktų joje vykstančius reiškinius ir procesus, jų kaitą laike ir erdvėje, ugdytųsi vertybines nuostatas bei gebėjimus, būtinus aktyviai ir atsakingai veikti kartu su kitais sprendžiant kasdienio gyvenimo bei artimiausios aplinkos problemas.</p> <p>35 pamokos: 70 proc. – 24-25, 30 proc. – 10-11 pamokų.</p>	Pažinimo, pilietiškumo, komunikavimo	<p>Visuomenės pažinimas ir komunikavimas (A)</p> <p>Orientavimasis istoriniame laike, geografinėje erdvėje ir rinkoje (B)</p> <p>Tyrinėjimas ir interpretavimas (C)</p>

Etninė kultūra (integruoja ma)	Etninės kultūros dalyko tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui pažinti etninės kultūros savitumą ir gyvybingumą, ugdyti tautinį tapatumą ir savivertę, pasitikėjimą laiko patikrintų tradicijų galiomis, bendruomeniškumą, suvokti save kaip tautos kultūros kūrybingą tęsėją, vertinti ir gerbti Lietuvos tautinių bendrijų etnines tradicijas, pasaulio kultūrų įvairovę.	pažinimo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos, kūrybiškumo	Etninės kultūros pažinimas (A) Etninės kultūros raiška (B) Etninės kultūros vertybių refleksija (C)
Dailė	Dailės dalyko tikslas – sudaryti sąlygas mokiniams pažinti save ir supantį pasaulį, suprasti meno įtakos svarbą asmeniui ir visuomenei, puoselėti kūrybinę raišką, vizualinį mąstymą ir estetinę nuovoką; pažįstant Lietuvos ir pasaulio paveldą, įgyti tvirtą kultūrinį pagrindą, jaustis aktyviu gyvenimo ir savo ateities kūrėju. 35 pamokos: 70 proc. – 24-25, 30 proc. – 10-11 pamokų.	kūrybiškumo, kultūrinė, komunikavimo	Dailės raiška (A) Dailės supratimas ir vertinimas (B) Dailės reiškinių ir kontekstų pažinimas (C)
Muzika	Muzikos dalyko <i>tikslas</i> – ugdyti kūrybingą, savarankišką ir kritiškai mąstančią, muzikinei kultūrinei patirčiai atvirą ir empatišką asmenybę; puoselėti ugdytinių estetinę patirtį, sukurti sąlygas besimokantiems tapti sąmoningais muzikinės kultūros dalyviais ir kūrėjais; teikti besimokantiems muzikinio raštingumo ir bendrojo kultūrinio išprusimo pagrindus, laiduojančius muzikavimo ir muzikos pažinimo poreikį tolesniame gyvenime, siekti mokinių kultūrinės brandos, ugdyti jų muzikinį identitetą, estetinės patirties suvokimą skirtingose perspektyvose. 70 pamokų: 70 proc. – 49, 30 proc. – 21 pamokos.	komunikavimo, kultūrinė, kūrybiškumo	Muzikavimas (dainavimas, grojimas) (A) Muzikos kūryba (improvizavimas, komponavimas, aranžavimas) (B) Muzikos pažinimas ir vertinimas (C) Muzikinės kultūros kontekstai ir jungtys (D)
Šokis	Šokio dalyko <i>tikslas</i> – sudaryti palankias ugdymosi sąlygas, įgalinančias mokinius plėtoti prigimtines kinestetines savybes, estetinę patirtį ir šokio veiklos poreikį, įgyti šokio išmanymo, kultūrinės ir pilietinės brandos, užtikrinančios asmens kūrybinį ir socialinį aktyvumą bei siekį mokytis visą gyvenimą. 35 pamokos: 70 proc. – 24-25, 30 proc. – 10-11 pamokų.	kultūrinė, kūrybiškumo, komunikavimo,	Šokio raiška (A) Šokio supratimas ir vertinimas (B) Šokio reiškinių ir kontekstų pažinimas (C)
Technologijos	Technologijų dalyko <i>tikslas</i> – sudaryti prielaidas mokiniams išsiugdyti technologinio raštingumo, antreprenerystės pagrindus, dizaino mąstymą, puoselėti vertybines (saviugdos, savigarbos ir pagarbos kitiems bei jų technologinei kūrybinei veiklai, pasitikėjimo savimi,	komunikavimo, kultūrinė, kūrybiškumo,	Problemos identifikavimas, aktualizavimas ir tikslinimas (A) Sprendimo idėjų generavimas, atrinkimas, vystymas (B)

	kūrybiškumo, motyvacijos, atsakomybės, inlumo naujovėms, atkaklumo siekiant tikslo, sveikos gyvensenos) nuostatas, naudojantis tradicinėmis ir pažangiomis technologijomis kurti ir patirti kūrybinį procesą būti atsakingais kūrėjais ir vartotojais. Kiekvienoje klasėje įgytos nuostatos, žinios ir gebėjimai yra pagrindas technologijų mokymuisi aukštesnėse klasėse. 35 pamokos: 70 proc. – 24-25, 30 proc. – 10-11 pamokų.		Sprendimo įgyvendinimas ar prototipavimas (C) Rezultato į(si)vertinimas ir pristatymas (D)
Fizinis ugdymas	Fizinio ugdymo dalyko <i>tikslas</i> – plėtoti savęs pažinimą, pasitikėjimą savo galiomis, suformuoti ir įtvirtinti judėjimo ir fizinio aktyvumo įgūdžius, suteikti tvariai saviugdai būtinas žinias ir supratimą, visam gyvenimui įtvirtinant sveikatos tausojimo ir stiprinimo nuostatas bei kompetencijas. 105 pamokos: 70 proc. – 73-74, 30 proc. – 31-32 pamokos.	komunikavimo, kultūrinė, kūrybiškumo	Judėjimo įgūdžių plėtojimas, savikontrolė ir įsivertinimas (A) Fizinių ypatybių lavinimas ir sveikatingumo plėtojimas (B) sporto ir sveikatos vertybinių nuostatų ugdymas ir raiška (C)
Gyvenimo įgūdžių bendroji programa	Gyvenimo įgūdžių dalyko tikslas – sudaryti galimybę kiekvienam mokiniui nuosekliai ugdytis gyvenimui svarbius įgūdžius: socialinius ir emocinius įgūdžius bei gebėjimus, sveikos gyvensenos nuostatas, mokytis saugoti savo ir kitų sveikatą ir gyvybę, pasiruošti kurti asmeninius ir profesinius santykius, pasirinkti profesinį kelią bei tapti jautriems ir atliepantiems kitų asmenų, bendruomenės, visuomenės gerovės poreikius	komunikavimo, kultūrinė, kūrybiškumo	Savęs pažinimas, kėlimas ir siekimas asmeninių tobulėjimo tikslų (A) Tarpusavio santykių kūrimas ir mokymasis bendradarbiauti (B) Atsakingas elgesys ir pasekmių įvertinimas (C) Asmens, bendruomenės gerovės kūrimas, sveikatos stiprinimas ir saugojimas (D)
Likusias pamokas (30 proc.) mokytojas užpildo pasirinktu mokymosi turiniu, skiria laiko mokinių žinioms, įgūdžiams ir gebėjimams įtvirtinti, bendrųjų programų skirtumams likviduoti, integruojamosioms pamokos.			

27. Kompetencijų ugdymo rezultatai, baigiant Pradinio ugdymo programą, yra numatyti Bendrosiose programose ir yra siejami su atitinkamais Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygiais (pradinio ugdymo programos rezultatai siejami su I kvalifikacijos lygiu), kurie apibrėžti Lietuvos kvalifikacijų sandaros apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. Gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 “Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo”.

28. Minimalus pamokų skaičius Pradinio ugdymo bendrajai programai įgyvendinti per vienerius mokslo metus ir per savaitę:

28.1. 2023-2024 mokslo metais skiriamos ugdymo valandos, kai ugdymo valandos trukmė 1 klasėse – 35 min., 2-4 klasėse – 45 min.:

Klasė/ Dalykai	1 klasė	2 klasė	3 klasė	4 klasė	Iš viso skiriama pamokų pradinio ugdymo programai
Dorinis ugdymas					
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	140 (4)
Kalbinis ugdymas					
Lietuvių kalba	-	245 (7)	-	245 (7)	490 (14)
Lietuvių kalba ir literatūra	280 (8)	-	245 (7)	-	525 (15)
					= 1015 (29)
Užsienio kalba (anglų)	-	70 (2)		70 (2)	140 (4)
Užsienio kalba (pirmoji, anglų)	-		70 (2)		70 (2)
					= 210 (6)
Visuomeninis ugdymas					
Visuomeninis ugdymas	35 (1)	-	35 (1)	-	70 (2)
Matematinis, gamtamokslinis ir technologinis ugdymas					
Gamtos mokslai	35 (1)	-	35 (1)	-	70 (2)
Pasaulio pažinimas	-	70 (2)	-	70 (2)	140 (4)
					= 280 (8)
Matematika	140 (4)	175 (5)	175 (5)	175 (5)	665 (19)
Technologijos	35 (1)	-	35 (1)	-	70 (2)
Meninis ugdymas					
Dailė	35 (1)	-	35 (1)	-	70 (2)
Meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika, šokis)	-	175 (5)		175 (5)	350 (10)
Muzika	70 (2)	-	70 (2)	-	140 (4)
Šokis	35 (1)	-	35 (1)	-	70 (2)
					= 700 (20)
Fizinis ir sveikatos ugdymas(papildyti)					
Fizinis ugdymas	105 (3)	105 (3)	105 (3)	105 (3)	420 (12)
Gyvenimo įgūdžiai***	***	-	***	-	***
Informatika***	***	***	***	***	***
Etninė kultūra***	***	***	***	***	***
Iš viso privalomų pamokų skaičius per mokslo metus	805 (23)	875 (25)	875 (25)	875 (25)	3430 (98)
Pamokos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti:	35 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	140 (4)
Maksimalus leistinas pamokų skaičius	875 (25)	1050 (30)	1050 (30)	1050 (30)	4025 (115)
Neformalusis švietimas	140 (4)		140 (4)		280 (8)

2023-2024 MOKSLO METAI

Klasė	1	2	3	4	Iš viso 1-4 klasėse pamokų
Ugdymo dalykai	1	2	3	4	
Dorinis ugdymas (tikyba, etika)	1	1	1	1	4
Lietuvių kalba	-	7	-	7	14
Lietuvių kalba ir literatūra	8	-	7	-	15
Užsienio kalba (anglų)	-	2	2	2	6
Matematika	4	5	5	5	19
Visuomeninis ugdymas	1	-	1	-	2
Gamtos mokslai	1	-	1	-	2

Pasaulio pažinimas	-	2	-	2	4
Dailė ir technologijos	-	2	-	2	4
Dailė	1	-	1	-	2
Technologijos	1	-	1	-	2
Muzika	2	2	2	2	8
Šokis	1	1	1	1	4
Fizinis ugdymas	3	3	3	3	12
Minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui	23	25	25	25	98
Pamokos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti	1	1	1	1	4
Maksimalus pamokų skaičius mokiniui (leistinas)	24 (25)	26 (30)	26 (30)	26 (30)	102
Neformalusis švietimas	1	1	1	1	4

1 KLASĖS
2023-2024 MOKSLO METAI

Dalykas	Klasė	1A	1B	1C	1D
Dorinis ugdymas (tikyba, etika)		1	1	1	1
Lietuvių kalba ir literatūra		8	8	8	8
Visuomeninis ugdymas		1	1	1	1
Gamtos mokslai		1	1	1	1
Matematika		4	4	4	4
Technologijos		1	1	1	1
Dailė		1	1	1	1
Muzika		2	2	2	2
Šokis		1	1	1	1
Fizinis ugdymas		3	3	3	3
Pamokų skaičius mokiniui		23	23	23	23
Pamokos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti		1*	1*	1*	1*
Iš viso pamokų		24	24	24	24

* Pamokos, skiriamos mokinių poreikiams tenkinti: 1 klasės – po 1 pamoką papildomoms pamokoms dalyko mokymosi turiniui įgyvendinti (lietuvių kalbai ir literatūrai pagal modulius).

2 KLASĖS
2023-2024 MOKSLO METAI

Dalykas	Klasė	2A	2B	2C	2D
Dorinis ugdymas (tikyba, etika)		1	1	1	1
Lietuvių kalba		7	7	7	7
Užsienio kalba (anglų)		2	2	2	2
Matematika		5	5	5	5
Pasaulio pažinimas		2	2	2	2
Dailė ir technologijos		2	2	2	2
Muzika		2	2	2	2
Šokis		1	1	1	1

Fizinis ugdymas	3	3	3	3
Pamokų skaičius mokiniui	25	25	25	25
Pamokos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti	1*	1*	1*	1*
Iš viso pamokų	26	26	26	26

* Pamokos, skiriamos mokinių poreikiams tenkinti: 2 klasės – po 1 pamoką papildomoms pamokoms dalyko mokymosi turiniui įgyvendinti (matematinų gebėjimų stiprinimui savoje klasėje).

3 KLASĖS 2023-2024 MOKSLO METAI

Dalykas	Klasė	3A	3B	3C	3D
Dorinis ugdymas (tikyba, etika)		1	1	1	1
Lietuvių kalba ir literatūra		7	7	7	7
Anglų kalba		2	2	2	2
Visuomeninis ugdymas		1	1	1	1
Gamtos mokslai		1	1	1	1
Matematika		5	5	5	5
Technologijos		1	1	1	1
Dailė		1	1	1	1
Muzika		2	2	2	2
Šokis		1	1	1	1
Fizinis ugdymas		3	3	3	3
Pamokų skaičius mokiniui		25	25	25	25
Pamokos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti		1*	1*	1*	1*
Iš viso pamokų		26	26	26	26

* Pamokos, skiriamos mokinių poreikiams tenkinti: 3 klasės - po 1 pamoką papildomoms pamokoms dalyko mokymosi turiniui įgyvendinti (lietuvių kalbai ir literatūrai, matematikai pagal modulius).

4 KLASĖS 2023-2024 MOKSLO METAI

Dalykas	Klasė	4A	4B	4C	4D
Dorinis ugdymas (tikyba, etika)		1	1	1	1
Lietuvių kalba		7	7	7	7
Užsienio kalba (anglų)		2	2	2	2
Matematika		5	5	5	5
Pasaulio pažinimas		2	2	2	2
Dailė ir technologijos		2	2	2	2
Muzika		2	2	2	2
Šokis		1	1	1	1
Fizinis ugdymas		3	3	3	3
Pamokų skaičius mokiniui		25	25	25	25
Pamokos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti		1*	1*	1*	1*
Iš viso pamokų		26	26	26	26

*Pamokos, skiriamos mokinių poreikiams tenkinti: 4 klasės - po 1 pamoką papildomoms pamokoms dalyko mokymosi turiniui įgyvendinti (lietuvių kalbai, matematikai savoje klasėje).

28.2. Pamokos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti skiriamos:

28.2.1. valandos skiriamos 4 klasių mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti – po 1 pamoką papildomoms pamokoms dalyko mokymosi turiniui įgyvendinti (lietuvių kalbai, matematikai savoje klasėje);

28.2.2. valandos skiriamos 3 klasių mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti – po 1 pamoką papildomoms pamokoms dalyko mokymosi turiniui įgyvendinti (lietuvių kalbai ir literatūrai, matematikai pagal modulius):

28.2.3. valandos skiriamos 2 klasių mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti - po 1 pamoką papildomoms pamokoms dalyko mokymosi turiniui įgyvendinti (matematinų gebėjimų stiprinimui savoje klasėje).;

28.2.4. valandos skiriamos 1 klasių mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti - po 1 pamoką papildomoms pamokoms dalyko mokymosi turiniui įgyvendinti (lietuvių kalbai ir literatūrai pagal modulius).

29. Pamokų skaičių klasei per metus sudaro:

29.1. privalomos pamokos visiems klasės mokiniams;

29.2. pamokos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti;

29.3. pamokos dalyko, kuriam mokyti klasė dalijama į grupes;

29.4. valandos neformaliojo vaikų švietimo programoms įgyvendinti.

30. Mokyklos ugdymo plano kontaktinių valandų skaičius neviršija Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, numatyto kontaktinių valandų skaičiaus.

31. Klasės dalijamos į grupes:

31.1. doriniam ugdymui, kai tos pačios klasės mokinių tėvai (globėjai) mokiniams yra parinkę ir tikyba, ir etiką;

31.2. užsienio kalbai mokyti, jei mokykla turi pakankamai mokymo lėšų.

32. Laikinosios grupės iš kelių klasių mokinių sudaromos:

32.1. doriniam ugdymui (tikybai, etikai);

32.2. kūno kultūrai ugdyti mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių (specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės);

32.3. specialiajai pedagoginei pagalbai teikti;

32.4. mokinių skaičius laikinoje grupėje negali viršyti 24.

33. Ugdymo turinio planavimo laikotarpiai:

33.1. ugdymo turinys planuojamas vieneriems mokslo metams;

33.2. 2-4 klasių dalykų ilgalaikiuose planuose fiksuojami prioritetiniai ugdymo tikslai ir uždaviniai, mokymosi temos, ugdomos kompetencijos ir pasiekimai, mokinių vertinimas, prevencinės ir integruojamos programos, bendrųjų programų pritaikymas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, kiti su ugdymo turinio planavimu susiję aspektai;

33.3. 1-3 klasių dalykų ilgalaikiame plane numatomas preliminarus septyniasdešimties procentų bendruosiuose ugdymo planuose dalykui numatyto valandų skaičiaus paskirstymas, tema, skyrius, pasiekimai, mokymosi uždaviniai, kompetencijos.

34. Mokinių mokymosi krūvių reguliavimo priemonės:

34.1. **namų darbų skyrimo principai:**

34.1.1. konkretus ir aiškus užduoties formulavimas;

34.1.2. užduoties motyvavimas, sudėtingumo aptarimas;

34.1.3. atliktų namų darbų nuoseklus tikrinimas ir aptarimas;

34.1.4. namų darbų atlikimo, vertinimo tvarkos, grįžtamosios informacijos apie atliktų namų darbų kokybę, pasiekimus ir pažangą aptarimas su mokiniais, jų tėvais, globėjais (rūpintojais);

34.1.5. namų darbų užduočių skyrimas, atsižvelgiant į klasės mokymosi lygį, individualias mokinių savybes, diferencijavimas pagal mokinių gebėjimus;

34.1.6. namų darbų skyrimo derinimas su kitais klasėje dirbančiais mokytojais;

34.1.7. namų darbų užduočių turinį, formas, trukmę nustato mokytojas.

34.2. namų darbai skiriami 1-4 klasių mokiniams:

34.2.1. namų darbų trukmė 1-2 klasių mokiniams neviršija 0,5 val. kasdien;

34.2.2. namų darbų trukmė 3-4 klasių mokiniams neviršija 1 val. kasdien;

34.3. namų darbai neskiriami vietoj neįvykusių pamokų;

34.4. atostogų, šventiniam laikotarpiui, savaitgaliui namų darbai neskiriami;

34.5. mokiniams, kurie neturi tinkamų sąlygų paruošti namų darbų namuose, sudaromos sąlygos tai padaryti mokykloje;

34.6. klasės bendruomenė susitaria, kur bus fiksuojamos namų darbų užduotys;

34.7. per dieną galimas tik vienas patikrinamasis darbas;

34.8. didžiausias patikrinamųjų darbų skaičius per savaitę – iki 4 darbų;

34.9. planuojamus patikrinamuosius darbus klasėje tarpusavyje derina klasės ir dalykų mokytojai;

34.10. patikrinamieji darbai įrašomi el. dienyno TAMO skiltyje “Atsiskaitomieji darbai”, planuojant savaitės ugdomąją veiklą;

34.11. patikrinamieji darbai nerašomi po ligos ir atostogų.

35. Mokykla organizuoja mokinių mokymosi krūvio stebėseną ir remdamasi turimais duomenimis, esant reikalui, koreguoja ugdymo procesą.

36. **Mokinių mokymosi krūvių reguliavimo priemonės:**

36.1. Mokiniams mokymosi krūvis per savaitę paskirstomas proporcingai:

36.1.1. 1-4 klasėse per dieną negali būti daugiau kaip 5 pamokos;

36.1.2. pirmoje klasėje pamokos trukmė ne ilgesnė kaip 35 min., vyresnėse klasėse – 45 min.

Jeigu ugdymo proceso metu organizuojami atsiskaitomieji ar kūrybiniai darbai, pamokos trukmė gali būti koreguojama, tačiau maksimali mokinio veiklos trukmė be pertraukos neturi viršyti 45 min.;

36.1.3. pamokų pradžia - 8 val.;

36.1.4. pertraukų trukmė ne trumpesnė kaip 10 min. Planuojamos dvi 20 min. ilgosios pertraukos, skirtos pietums ir aktyvioms veikloms gryname ore.

Laikas	1 klasė	2 klasė	3 klasė	4 klasė
Po 1 pamokos	10 min.	10 min.	10 min.	10 min.
Po 2 pamokos	10 min.	10 min.	10 min.	10 min.
Po 3 pamokos	20 min.	20 min.	20 min.	20 min.
Po 4 pamokos	20 min.	20 min.	20 min.	20 min.
Visas laikas:	1 val.	1 val.	1 val.	1 val.

36.2. Vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-77 mokykloje ugdymo procesui organizuoti sudaromas tvarkaraštis;

36.3. Pirmosios klasės mokiniams, kurie pradeda mokytis pagal pradinio ugdymo programą, skiriamas minimalus privalomų pamokų skaičius per savaitę, t. y. 23 savaitinės pamokos.

36.4. Esant poreikiui ir galimybei, mokymosi pagalbai gali būti skiriamos trumpalaikės ir / arba ilgalaikės konsultacijos. Trumpalaikės konsultacijos (trumpesnės už pamokos trukmę) neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį. Ilgalaikės konsultacijos (trukmė lygi pamokos trukmei) įskaitomos į mokymosi krūvį. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) elektroniniu dienynu ar kitu būdu informuojami apie mokiniui siūlomą suteikti mokymosi pagalbą, jos formą ir, vykstant konsultacijoms, apie mokinio daromą pažangą.

37. Vadovaujantis mokykloje patvirtintais susitarimais:

37.1. mokiniui, kuris atstovauja mokyklai varžybose, konkursuose, olimpiadose per atostogas, savaitgalio ar švenčių dienomis, tos dienos įskaitomos į mokinio ugdymosi dienų skaičių. Mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymu poilsio diena gali būti nukeliama į artimiausią darbo dieną;

37.2. mokinsys, jeigu pageidauja jo tėvai (globėjai, rūpintojai), mokyklos vadovo įsakymu gali būti atleidžiamas nuo dalies pamokų lankymo tų dalykų, kurių mokosi pagal neformaliojo vaikų švietimo programas, taip pat formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (muzikos, dailės, sporto ir kita), aptarus su klasės mokytoja savarankiško darbo užduotis, atsiskaitymo laiką, būdą, vertinimo kriterijus;

37.3. mokykla priima sprendimus dėl menų ar fizinio ugdymo dalykų vertinimų, gautų mokantis pagal formalųjį švietimą papildančias programas, įskaitymo ir konvertavimo į lygį (pradinis ugdymas);

37.4. mokiniams, atleistas nuo kurių nors menų, fizinio ugdymo dalykų dalies pamokų, jų metu užsiima kita ugdomąja veikla ar mokosi individualiai. Jei šios pamokos pagal pamokų tvarkaraštį yra pirmosios ar paskutinės, mokiniai mokyklos sprendimu į mokyklą gali atvykti vėliau arba išvykti anksčiau. Apie tai mokykla informuoja tėvus.

38. Pradinio ugdymo programa mokykloje įgyvendinama kasdieniu mokymosi organizavimo būdu (grupinio mokymosi forma), kai mokiniai reguliariai, 5 dienas per savaitę, lanko mokyklą ir nuosekliai mokosi mokomi mokytojų pagal pradinio ugdymo programą.

39. Ugdymo procesas organizuojamas pamoka ir kitomis mokymosi organizavimo formomis:

39.1. ugdymo procesą organizuojant pamoka nepertraukiamas ugdymo(si) proceso laikas 1-4 klasėse yra numatytas vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“;

39.2. ugdymo procesą organizuojant kitomis ugdymo organizavimo formomis (integruotos veiklos, kūrybinės dirbtuvės, projektai ir kita), sudaromos sąlygos mokiniams giliau suprasti supantį pasaulį, autentiškais sąlygomis išbandyti realius sprendimus, tiesiogiai siejant dalyko mokymosi turinį, ugdomas kompetencijas su ne mokyklos mokymosi aplinka:

39.2.1. ugdymo procesas pagal poreikį gali būti skirstomas į įvairios nepertraukiamos trukmės ugdymo periodus;

39.2.2. ugdomoji veikla (derinant formaliojo ir neformaliojo vaikų švietimo programų turinį) per dieną 1 klasėje gali trukti ilgiau nei 5 ugdymo valandas, 2-4 klasėse – 6 valandas, atsižvelgiant į tai, kiek skirta laiko konkrečiai neformaliojo švietimo programai įgyvendinti. Į šį laiką neįskaičiuojamas visos dienos mokyklos veiklai organizuoti skirtas laikas;

39.2.3. jeigu ugdymo procesas yra organizuojamas kitokia mokymosi forma (projekto, didaktinio žaidimo, kūrybinio darbo ar kt.), nepertraukiamas mokymosi laikas koreguojamas, tačiau nepertraukiamo mokymosi trukmė yra neilgesnė kaip 90 min;

39.2.4. ugdymą organizuojant tiek pamoka, tiek kitomis mokymosi organizavimo formomis, įgyvendinamas ir dalykų programų, ir integruoto ugdymo turinys;

39.2.5. ugdymo procesas organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų (muziejuose, parkuose, artimiausioje gamtinėje aplinkoje ir pan.).

40. Atsižvelgiant į Bendrojoje programoje numatytą turinį, mokinių poreikius, pažintinei, kultūrinei, meninei, kūrybinei veiklai per mokslo metus skiriama 10 dienų:

40.1. pažintinė veikla yra privaloma sudėtinė ugdymo proceso veiklos dalis;

40.2. klasės mokytoja arba asmuo, atsakingas už renginį, atsižvelgia į klasės/mokyklos poreikius, nusprendžia, koku būdu organizuoti veiklą;

40.3. ši veikla organizuojama ne tik mokykloje, bet ir kitose aplinkose;

40.4. mokynys atleidžiamas nuo dalyvavimo pažintinėje veikloje dėl pateisinamų priežasčių (liga, išvyka su šeima, apsilankymas pas gydytoją ir pan.), kitu atveju – eina į mokyklą ir atlieka klasės mokytojo skirtas užduotis.

41. Bendravimo su tėvais formos:

41.1. TAMO dienynas;

41.2. individualūs pokalbiai;

41.3. elektroninės žinutės, laiškai;

41.4. telefoniniai pokalbiai;

41.5. bendravimas socialiniuose tinkluose;

41.6. klasės susirinkimas;

41.7. trišaliai pokalbiai ir kt.

TREČIASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ UGDYMO NAMIE ORGANIZAVIMAS

42. Mokinių, dėl ligos ar patologinės būklės negalinčių mokytis mokykloje, mokymas namie organizuojamas pagal Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

43. Pradinio ugdymo programa įgyvendinama, ugdymą organizuojant pagal dalykų bendrąsias programas arba jas integruojant į kitų dalykų turinį (renkasi mokytojas su tėvais (globėjais, rūpintojais) pagal poreikį).

44. Mokiniai mokomi namie savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo organizavimo būdu, leidus gydytojui, pavienio ar grupinio mokymo forma. Mokiniai, mokomam namie, mokykla, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgdama į gydytojų konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo planą:

44.1. parengtas individualus ugdymo planas įkeliamas į elektroninį dienyną TAMO (Papildomi duomenys → Ugdymo planas).

45. Mokiniams, kurie mokosi namie pagal pradinio ugdymo programą savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, gydytojui leidus, pavienio ar grupinio mokymosi forma:

45.1. 1-3 klasėse skiriama 315 pamokų per mokslo metus (9 pamokos per savaitę) Pradinio ugdymo bendrųjų programų ugdymo dalykams įgyvendinti;

45.2. 4 klasėje – 385 pamokos per metus (11 pamokų per savaitę).

46. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) mokyklos vadovo įsakymu mokinys, kuris mokosi namie pagal pradinio ugdymo programą, gali nesimokyti menų ir fizinio ugdymo. Dienyne ir mokinio individualiame plane prie dalykų, kurių mokinys nesimoko, įrašoma „atleista“. Pamokos, gydytojo leidimu lankomos mokykloje, įrašomos į mokinio individualų ugdymo planą.

44. Sudarant mokinio individualų ugdymo planą jis derinamas su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais). Pamokos, skirtos mokymui namuose, paskirstomos dalykams, kuriuos mokinys mokysis, atsižvelgiant į jo sveikatą ir išlaikant savaitei skirtų pamokų skaičių. Savaitės pamokų skaičius nekeičiamas, bet dalykams skiriamų pamokų skaičius gali kisti. Svarbu išlaikyti dalykui numatytų skirti pamokų savaitinį vidurkį.

45. Mokyklos sprendimu ir esant poreikiui mokiniui, kuris mokosi namuose, gali būti skiriamos iki 2 papildomų pamokų per savaitę mokymosi pasiekimams gerinti.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ AR BAIGUSI PRADINIO UGDYMO PROGRAMĄ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

46. Mokykla, atvykusį asmenį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos Pradinio ugdymo programos dalį:

46.1. sudaro galimybes asmenų mokymosi tęstinumui pagal atvykusių ir / ar grįžusių į Lietuvą pasiekimus atitinkančią bendrojo ugdymo programą;

46.2. priima mokyti pagal pradinio ugdymo programą vadovaujantis Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 “Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo”, susipažįstama su atvykusiųjų asmenų lūkesčiais ir norais dėl mokymosi kartu su bendraamžiais;

46.3. tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu priima vaiką, kuriam tais kalendoriniais metais sueina šešeri metai, mokyti pagal pradinio ugdymo programą, jeigu užsienio valstybėje vaikas buvo ugdomas mokykloje pagal priešmokyklinio ugdymo ar formaliojo švietimo programas ir tėvai (globėjai) pateikia tai patvirtinančius dokumentus;

46.4. vaiką, kuriam tais kalendoriniais metais sukanka septyneri metai, nesiugdžiusį Lietuvos Respublikoje pagal priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą, priima mokyti pagal pradinio ugdymo programą;

46.5. mokykla informuoja savivaldybės administraciją;

46.6. prieš pradėdamas mokytis mokykloje, mokyklos direktoriaus paskirtas asmuo, atsakingas už mokinio, baigusį tarptautinę bendrojo ugdymo programą ar jos dalį, mokymosi koordinavimą, kartu su mokinio būsima mokytoja, mokiniu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) aptaria poreikį tam tikrą laiko dalį intensyviai mokytis lietuvių kalbos, numato tolesnio mokymosi perspektyvą, švietimo pagalbos poreikį:

46.6.1. atlikus žinių, gebėjimų ir įgūdžių gebėjimų įvertinimą, mokiniui sudaromas individualus ugdymo planas, atsižvelgiant į jo mokymosi pasiekimus, kuriame numatomas pamokų skaičiaus perskirstymas tarp dalykų, sudarant galimybę kurį laiką dalies dalykų, esant aukštesniems šių dalykų pasiekimams, nei numatyta bendrosiose programose, ir šių dalykų pamokas skirti lietuvių kalbai mokytis;

46.6.3. individualiame ugdymo plane numatomas lietuvių kalbos mokymosi tikslai, mokymosi būdai, intensyvumas, papildomų konsultacijų forma;

46.6.4. numatoma preliminari mokinio adaptacinio laikotarpio trukmė, mokyklos teikiamos pagalbos formos ir būdas, mokyklos, mokinio ir mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) įsipareigojimus;

46.6.5. adaptaciniu laikotarpiu rekomenduojama stebėti/ stebima mokinio individuali pažanga, pasiekimai. Šiuo laikotarpiu taikomas tik formuojamasis vertinimas;

46.6.6. kiekvieno mokinio adaptacijos trukmė individuali, mokykla konstatuoja adaptacijos laiko pabaigą, atsižvelgdama į tai, kaip mokiniui sekasi adaptuotis;

46.6.7. į mokinio adaptacijos proceso valdymą įtraukiama mokyklos vaiko gerovės komisija;

46.6.8. nuolat bendradarbiauja su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ar teisėtais mokinio atstovais ir teikia informaciją apie mokinio mokymąsi, daromą pažangą;

46.6.9. siūlo neformaliojo vaikų švietimo veiklas, atliepančias besimokančiojo poreikius;

46.6.10. mokinių, atvykusių iš Ukrainos, ugdymo organizavimas, **2 priedas**.

47. Jei atvykęs mokinys nemoka ar menkai moka lietuvių kalbą, mokykla organizuoja:

47.1. lietuvių kalbos mokymąsi intensyviu būdu (individualiai, grupėse ir kitomis formomis), kartu užtikrindama, kad kitų dalykų jis mokysis kartu su bendraamžiais;

47.2. intensyvų vien lietuvių kalbos mokymąsi iki vienu metų (išimtiniais atvejais ir ilgiau) ar trumpiau ir pagalbos pagal mokinio poreikius teikimą kelerius (2-4) metus;

47.2. mokinio mokymąsi kartu su kitais bendraamžiais paskirtoje klasėje, taikant panardinimo metodą ir pastoliavimo praktiką, teikdama reikiamą mokymosi ir kitą švietimo pagalbą;

47.3. mokymąsi kitu mokyklos siūlomu būdu, suderintu su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais).

48. Bendrose klasėse užsieniečiai, grįžę ar atvykę Lietuvos piliečiai mokosi visų bendrojo ugdymo dalykų pagal pradinio ugdymo bendrąją programą, įgyvendinamas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 17 punkto nuostatomis.

49. Mokant užsieniečius, grįžusius ar atvykusius Lietuvos piliečius lietuvių kalbos bendrosios paskirties klasėse taikoma komunikacinė mokymo prieiga.

50. Mokantis bendrojo ugdymo dalykų, mokymas individualizuojamas ir diferencijuojamas, atsižvelgiant į ankstesnę dalyko mokymosi patirtį ir kalbos mokėjimo lygį. Mokykla stebi, kad nepakankamas lietuvių kalbos mokėjimas nesudarytų prielaidų atsirasti dalyko mokymosi spragoms.

51. Mokinio mokymosi pažanga vertinama formuojamuoju būdu. Pasibaigus adaptaciniam laikotarpiui:

51.1. nustatomas mokinio kalbinės kompetencijos lygmuo;

51.2. įvertinamas pasirengimas toliau mokytis su bendraamžiais mokinio amžių atitinkančioje klasėje arba, identifikavus didesnius mokymosi skirtumus, siūloma mokytis žemesnėje klasėje;

51.3. antraisiais metais, esant poreikiui, ir ilgiau mokykla mokiniui sudaro sąlygas toliau plėtoti lietuvių kalbos gebėjimus laikinoje grupėje arba individualiai.

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKYKLOS PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

52. Pradinio ugdymo programoms dalykų turinio įgyvendinimo ypatumai:

52.1. **dorinis ugdymas:**

52.1.1. mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) kasmet parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijų tikyba;

52.1.2. jei mokykla negali užtikrinti mokinių ar jų tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidaujamos tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijų tikybos mokymo, mokiniui įskaitomas tikybos mokymas sekmadieninėje mokykloje ar kitoje tikybos mokymo grupėje pagal Švietimo įstatymo 31 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytus reikalavimus. Tokiu atveju mokykla nustato ir su tėvais (globėjais, rūpintojais) aptaria mokymosi pasiekimų įskaitymo tvarką;

52.1.3. dorinio ugdymo dalyką mokiniui galima keisti kiekvienais mokslo metais pagal jo tėvų (globėjų, rūpintojų) pateiktą prašymą;

52.2. **pirmosios užsienio kalbos mokymas:**

52.2.1. pirmosios užsienio kalbos mokoma(si) antraisiais – ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais;

52.2.2. mokykla siūlo tėvams (globėjai, rūpintojai) pagal įstatymą parinkti mokiniui pirmąją užsienio kalbą vieną iš trijų Europos kalbų (anglų, prancūzų, vokiečių);

52.3. socialinis / visuomeninis ir gamtamokslinis ugdymas:

52.3.1. 2 ir 4 klasėje socialiniam ir gamtamoksliniam ugdymui skiriama po pusė pasaulio pažinimo dalykui skirto ugdymo laiko, t. y. po 35 pamokas per metus, iš kurio ne mažiau kaip ¼ skiriama praktinei patyriminei veiklai, t. y. 17-18 pamokų per metus;

52.3.2. 1 ir 3 klasėse visuomeninis ugdymas ir gamtos mokslai įgyvendinami atsižvelgiant į bendrųjų programų nuostatas, gamtos mokslų pamokas praplečiant tyrinėjimo veikla;

52.3.3. mokslo metų pabaigoje organizuojamas praktinės patyriminės veiklos apibendrinimas – 1 - 4 klasių mokinių gamtamokslinė konferencija „Domiuosi, tiriui, atrandu 2024!“;

52.4. fizinis ugdymas:

52.4.1. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės organizavimas:

52.4.1.1. mokinių grupė sudaroma iš skirtingų klasių;

52.4.1.2. mokiniai dalyvauja ugdymo veiklose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriamas pagal gydytojo rekomendacijas;

52.4.1.3. vaiko tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje;

52.4.2. jei mokiniai lanko sveikatos grupę mokykloje:

52.4.2.1. mokyklos visuomenės sveikatos priežiūros specialistas prieš mokslo metų pradžią pateikia informaciją dėl specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupių sudarymo poreikio;

52.4.2.2. visuomenės sveikatos priežiūros specialistas ir (ar) klasės mokytojas su vaiko tėvais (globėjais, rūpintojais) aptaria gydytojų rekomendacijas;

52.4.2.3. klasės mokytojas pagal gydytojų rekomendacijas pritaiko dalyko ugdymo programą, reikalavimus, pasiekimus ir su jais supažindina tėvus (globėjus, rūpintojus);

52.4.2.4. mokinio, lankančio specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupę, padaryta ar nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje TAMO dienyno skiltyje įrašant „p.p.“ arba „n.p.“;

52.5. meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika šokis):

52.5.1. mokykla, atsižvelgdama į mokyklos bendruomenės meninio ugdymo poreikius ir mokyklos galimybes, valandos, skiriamos meniniam ugdymui 2 ir 4 klasėje 2023-2024 mokslo metais, paskirstomos taip: dailė ir technologijos – 2 val., muzika – 2 val., šokis – 1 val.;

52.5.2. 2 ir 4 klasėse technologiniam ugdymui skiriama ne mažiau kaip 1/3 dailės ir technologijų dalykui skiriamo laiko, t. y. 23-24 pamokos per metus;

52.6. informacinės technologijos / informatika:

52.6.1. skaitmeninė mokinių kompetencija ugdoma per visus dalykus ugdymo procese;

52.6.2. 1-4 klasėse integruotai ugdomas mokinių informatinis mąstymas, mokoma kūrybiškumo ir atsakingo šiuolaikinių technologijų naudojimo, saugaus ir atsakingo elgesio skaitmeninėje aplinkoje, skaitmeninio turinio kūrimo, įgyvendinama Informatikos bendroji programa;

52.7. **Gyvenimo įgūdžių ugdymo bendroji programa** 1 ir 3 klasėse įgyvendinama integruojant temas į kitus dalykus, t. y. į dorinį, lietuvių kalbą ir literatūrą, visuomeninį ugdymą, muziką, daile, technologijas;

52.8. integruojamos programų temos fiksuojamos TAMO dienyne, KLASĖS VEIKLOS – VISOS KLASĖS VEIKLOS, atitinkamai pasirinkus reikiamą programą: „Antro žingsnio programa“, Etninės kultūros programa, Gyvenimo įgūdžių programa, Informacinių technologijų integruojamoji programa, Sveikatos ir lytiškumo ugdymas bei rengimas šeimai programa (?), Žmogaus saugos bendroji programa, Karjeros ugdymo programa, Integruota alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa (?).

53. Pamokų skaičius mokiniui per mokslo metus negali būti mažesnis už nustatytą Bendrųjų ugdymo planų 78 punkte.

53. Integruojamųjų, prevencinių ir kitų ugdymo programų įgyvendinimas:

53.1. Į **Bendrosios programos ugdymo dalykų programų turinį integruojama:**

53.1.1. Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo integruojamųjų programų - Mokymosi mokyti, Komunikavimo, Darnaus vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Gyvenimo įgūdžių ugdymo programų pagrindai (Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymo Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ 11 priedas „Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas“). Šios programos atskirai neplanuojamos ir nevykdomos, jos integruojamos į Bendrosios programos ugdymo dalykų turinį;

53.1.2. Žmogaus saugos bendroji programa ir Sveikatos ir lytiškumo ugdymas bei rengimo šeimai programa;

53.1.2.1. Žmogaus saugos bendrosios programos 1-2 klasėms turinio apimtis:

1.	Psichologinis pasirėngimas grėsmėms ir pavojams	Grėsmę, riziką ar pavojų keliantys atvejai, Kaip dera elgtis su nepažįstamaisiais ir neatsargaus elgesio pasekmės. Kokiose vietose, kokiose situacijose dažniausiai kyla pavojai asmens saugumui ir gyvybei, įvyksta nelaimingi atsitikimai, kyla grėsmė vaikų seksualiniam išnaudojimui ar prievartai.
2.	Saugi elgsena buityje ir gamtoje	Neatsargus elgsens ir nelaimingi atsitikimai buityje ir gamtoje: kokios grėsmės, kaip apsisaugoti, kokios taisyklės. Kaip elgtis su gyvūnais: pagarba gyvybei ir meilė; atsargumas ir pagalba.

3.	Saugi elgsena automobilių kelių ir geležinkelių transporto eismo aplinkoje	Eismo dalyvių elgesys ir atsakomybė, saugaus eismo taisyklės, kelio ženklai. Eismo įvykis: kaip iškviešti pagalbą telefonu.
4.	Saugi elgsena ekstremaliosiose situacijose	Gaisrų priežastys. Kaip apsisaugoti nuo gaisrų. Kaip elgtis užsidegus drabužiams. Kur kreiptis pagalbos kilus gaisrui.
5.	Pirmoji pagalba	Į ką reikia kreiptis pagalbos ištikus nelaimei mokykloje, namie, kai nėra suaugusiųjų. Kaip sutvarkyti įdrėskimą, nubrozdinimą, sustabdyti kraujavimą iš nosies.

53.1.2.2. Žmogaus saugos bendrosios programos 3-4 klasėms turinio apimtis:

1.	Psichologinis pasirengimas grėsmėms ir pavojams	Pavojingas elgesys ir jo pasekmės. Vietos, kur dažniausiai įvyksta nelaimingi atsitikimai. Aplinkos veiksniai ir nelaimingi atsitikimai. Elgesys, sukeliantis grėsmę saugumui: neišsimiegame, skubame, rizikuojame, būname nedėmesingi, neatsargiai elgiamės su pavojingais daiktais, neatsargiai elgiamės su nepažįstamaisiais, kurie gali turėti kėslų seksualiai išnaudoti ar panaudoti seksualinę prievartą. Kaip išvengti vaikų seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos.
2.	Saugi elgsena buityje ir gamtoje	Neatsargus elgesys ir nelaimingi atsitikimai. Saugumo taisyklės likus vienam namuose. Žmonės ir gyvūnai: kuo panašūs, kuo skiriasi norėdami išvengti grėsmės ir pavojaus. Gyvūno šeimininko pareigos, gyvūnų ir aplinkinių saugumo užtikrinimas; žmogaus klaidos, dėl kurių jis nukentčia nuo agresyvaus naminio ar laukinio gyvūno, ir būdai jų išvengti; gyvūno priežiūros klaidos, dėl kurių aplinkiniai gali nukentėti nuo gyvūnų, ir būdai jų išvengti. Gyvūnų gerovė ir deramas elgesys radus sužalotą ar benamį gyvūną ir kur kreiptis nukentėjus nuo gyvūno. Saugumo taisyklės maudantis ir būnant prie vandens. Saugaus elgesys irstantis valtimi.
3.	Saugi elgsena automobilių kelių ir geležinkelių transporto eismo aplinkoje	Kelio ženklai, eismo dalyviai, kelių eismo taisyklės, pėsčiųjų ėjimo per geležinkelio perėją taisyklių reikalavimai, kertant geležinkelio infrastruktūrą ir būnant šalia jos. Avarija: kaip iškviešti pagalbą telefonu. Saugaus važiavimo dviračiu taisyklės; kaip prižiūrėti dviratį, kad važiavimas būtų saugus. Kaip išvengti nelaimingų atsitikimų važinėjanti dviračiu. Pavojingas elgesys ir jo pasekmės: neprisisegu saugos diržų; einu per gatvę ar kertu geležinkelį tam nenustatytoje vietoje; skubu; nežiūriu, kur einu; žaidžiu su degtukais; mėgstu žaisti prie apleistų pastatų; mielai bendrauju su nepažįstamaisiais; rodau triukus važinėdamas dviračiu; žaidžiu su aštriais peiliais; Vietos, kur dažniausiai įvyksta nelaimingi atsitikimai. Aplinkos faktoriai ir nelaimingi atsitikimai: skubantys automobiliai ir šlapi keliai, pavojinga geležinkelio zona; atviri elektros laidai; nesaugūs elektros prietaisai; aštrūs daiktai, užtaisyti šaunamieji ginklai; plonos medžių šakos; atviri langai.
4.	Saugi elgsena ekstremaliosiose situacijose	Tarša ir aplinka: kaip atpažinti taršos šaltinius savo aplinkoje ir pašalinti pasekmes. Kaip teršiama aplinka: šukšlės, nutekamieji vandenys. Oro užterštumas: kaip kontroliuoti. Vanduo, jo šaltiniai namuose ir gamtoje: švarus vanduo;

		vandens tarša. Gaisrų priežastys. Kaip apsisaugoti nuo gaisrų. Kaip elgtis užsidegus drabužiams. Kur kreiptis pagalbos kilus gaisrui. Kokius nelaimingus atsitikimus ugnis gali sukelti namuose. Kokią žalą daro gaisras. Kokios dažniausios gaisrų namie priežastys: cigaretės ir degtukai; virtuvė, maisto gaminimas, viryklė; lengvai užsidegantys skysčiai; elektros prietaisai. Kaip išvengti gaisrų namuose. Kaip užkirsti kelią gaisrams gamtoje. Žalingos gaisrų pasekmės.
5.	Pirmoji pagalba	Kaip sustabdyti kraujavimą iš nosies. Pirmoji pagalba įsidrėskus, nusibrozdinus, nusideginus, kraujuojant iš nosies, užspringus. Atpažinti pavojus, kuriuos gali sukelti elektra, ir suteikti pirmąją pagalbą nuo jos nukentėjus.

53.1.2.3. mokinių pasiekimai vertinami pagal ugdomosios veiklos sritis ir programoje pateiktus mokinių žmogaus saugos gebėjimų raidos požymius;

53.1.2.4. **Žmogaus saugos ugdymo bendrosios programos turinys integruojamas į visus Bendrosios programos ugdymo dalykų programų turinį.**

53.1.2.5. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos 1-2 klasėms turinio apimtis:

1.	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata.	Kas yra sveikata? Ką reiškia sveikas kūnas? Kaip jaučiamės, būdami sveiki? Ką reiškia darnūs santykiai su kitais žmonėmis? Kokia veikla padeda užaugti sveikiems? Kas yra šeima? Šeimos narių vaidmenys? Kas sieja šeimos narius? Kokioje šeimoje aš norėčiau augti?
2.	Fizinė sveikata:	
2.1.	Fizinis aktyvumas	Kokia mankštos, fizinių pratimų (judrių žaidimų) nauda mano sveikatai ir gerai savijautai? Kiek laiko turėčiau skirti mankštai ir įvairiems fiziniams pratimams, žaidimams? Kokie žaidimai ir fiziniai pratimai man patinka? Kaip ir kur aš galiu judėti kiekvieną dieną? Kaip reikia taisyklingai stovėti, sėdėti, judėti? Kaip taisyklingai kvėpuoti? Kodėl turėčiau laikytis saugaus elgesio taisyklių, važiuodamas dviračiu, riedlente, pačiūžomis ir taip toliau?
2.2.	Sveika mityba	Sveikatai palankūs ir nepalankūs maisto produktai ir gėrimai. Pagrindiniai sveikos mitybos reikalavimai. Maisto produktai, kuriuos reikėtų valgyti saikingai. Sveikatai palankaus maisto poveikis. Daržovės ir vaisiai mūsų mityboje. Vandens įtaka sveikatai. Maisto produktų etiketėse pateikiamos informacijos reikšmė.
2.3.	Veikla ir poilsis	Miego ir poilsio svarba normaliam augimui ir gerai sveikatai. Klausos ir regos higiena. Tinkamos mokymosi, žaidimų, poilsio ir kitos vietos.
2.4.	Asmens ir aplinkos švara	Kas yra asmens higiena ir aplinkos švara? Kodėl asmens higiena ir aplinkos švara svarbi sveikatai? Kasdieniai asmens higienos reikalavimai. Tinkamos žaidimų, mokymosi, poilsio ir kitos vietos.
2.5.	Lytinis brendimas	Mano kūno dalys, jų paskirtis. Kaip rūpintis savo kūnu? Kuo panašūs ir kuo skiriasi berniukų ir mergaičių kūnai? Mergaitė suaugusi gali tapti mama, o berniukai – tėčiu. Vaikai

		atsiranda iš mamos ir tėčio meilės. Pagarbus elgesys (mandagumas, paslaugumas, atjauta) su kitu.
3.	Psichikos sveikata	
3.1.	Savivertė	Koks aš esu? Kurios mano savybės man patinka; kurias savybes norėčiau pakeisti?
3.2.	Emocijos ir jausmai	Kokius išgyvenimus patiria visi žmonės? Kurie jausmai pozityvūs (laimė, džiaugsmas, malonumas, draugiškumas ir taip toliau), kurie negatyvūs (pyktis, baimė, liūdesys, nerimas ir taip toliau)? Kodėl visos emocijos ir jausmai svarbūs ir reikalingi? Kokiais būdais galima reikšti emocijas ir jausmus, pagerinti nuotaiką (šypsena, komplimentas, dovanėlė, apkabinimas ir taip toliau)?
3.3.	Savitvarda	Kas yra savitvarda? Kodėl, norint ką nors nuveikti, svarbu susikaupti, ramiai pamąstyti? Ko reikia norint pasiekti tikslą? Kaip stiprinti valią? Kodėl svarbu suvaldyti savo norus? Kaip mokytis iš klaidų ir sėkmės istorijų? Kodėl teigiamas nusiteikimas ir solidarumas su kitais žmonėmis padeda jaustis laimingam? Kaip išsakyti savo nuomonę, kai ji nesutampa su daugumos?
3.4.	Pozityvus, konstruktyvus mąstymas ir saviraiška	Pasitikėjimas savimi ir, kilus problemai, pagalbos ieškojimas iš suaugusiųjų. Teigiamas nusiteikimas ir solidarumas su kitais žmonėmis. Savo elgesio ir jo pasekmių įvairiose situacijose vertinimas. Mandagus ir pagarbus elgesys.
4.	Socialinė sveikata	
4.1.	Draugystė ir meilė	Pagarbus bendravimas, bendravimo svarba tarpusavio santykiams. Žodinis ir nežodinis bendravimas. Draugystė. Kodėl svarbu draugaujant būti mandagiam ir dėmesingam, laikytis duoto žodžio, įsipareigojimų, susitarimų. Kaip susitvardyti konfliktinėse situacijose? Mano geriausias draugas. Kaip parodyti meilę savo artimiesiems? Ką reiškia dovanojimas, aukojimas, pagalba, donorystė?
4.2.	Atsparumas rizikingam elgesiui	Kokios situacijos rizikingos ir kada reikia būti itin atsargiam? Ką daryti, kai nutinka kas nors grėsminga ir mus baugina? Kaip nesileisti įtraukiamam į pavojingas situacijas, veiklas? Kaip atpažinti tinkamus ir netinkamus žodžius, prisilietimus ir elgesį? Kokie pavojai tyko elektroninėje erdvėje, kaip juos atpažinti? Į ką, prireikus, galima kreiptis pagalbos?

53.1.2.6. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos 3-4 klasėms turinio apimtis:

1.	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata.	Kas yra sveikata? Kas naudinga žmogaus sveikatai ir kas jai kenkia? Ką sveikatai reiškia geri santykiai su kitais žmonėmis? Kaip jaučiamės, kai esame sveiki? Kam reikalinga sveikata? Į ką kreiptis, jei pasijuntame blogai? Ką darome kasdien, kad būtume sveiki? Kaip kuriama šeima? Santuoka – svarbiausias šeimos atsiradimo pagrindas. Kokios būna šeimos? Darnios šeimos bruožai: tarpusavio supratimas, išklausymas, pagalba. Mano šeimos tradicijos, papročiai, vertybės.
2.	Fizinė sveikata:	
2.1.	Fizinis aktyvumas	Kodėl mankšta, fiziniai pratimai (judrūs žaidimai) naudingi mano sveikatai ir gerai savijautai? Kiek laiko turėčiau skirti

		mankštai ir įvairiems fiziniams pratimams, žaidimams? Koks elgesys laikytinas fiziškai aktyviu ir fiziškai pasyviu? Kokie žaidimai ir fiziniai pratimai man geriausiai tinka? Kaip ir kur galiu judėti kiekvieną dieną? Kodėl turėčiau judėti kiekvieną dieną? Kodėl reikia taisyklingai stovėti, sėdėti, judėti? Kokių saugaus elgesio taisyklių turėčiau laikytis, darydamas fizinius pratimus, važiuodamas dviračiu, riedlente, pačiužomis ir taip toliau?
2.2.	Sveika mityba	Sveikos mitybos principai ir taisyklės. Sveikatai palankaus maisto poveikis. Grūdinės kultūros maisto produktuose, daržovės ir vaisiai mūsų mityboje. Vandens vartojimas. Naudingi ir sveikatai nepalankūs maisto produktai, kuo jie naudingi ar kuo nepalankūs.
2.3.	Veikla ir poilsis	Miego ir poilsio svarba normaliam augimui ir gerai sveikatai. Klausos ir regos higiena. Veiksniai, turintys įtakos regai ir klausai. Tinkama mokymosi, žaidimų, poilsio ir kitos vietos.
2.4.	Asmens ir aplinkos švara	Asmens higienos reikalavimai ir jų laikymosi tvarka. Asmens higienos ir aplinkos švaros įtaka sveikatai. Aplinkos švaros palaikymas. Užkrečiamosios ligos, jų plitimo būdai. Aplinkos veiksnių įtaka sveikatai. Apsaugos nuo žalingų aplinkos veiksnių būdai.
2.5.	Lytinis brendimas	Natūralūs kūno pokyčiai. Antriniai lytiniai požymiai: kinta kūno proporcijos, susidaro poodinis riebalinis sluoksnis, mutuoja balsas. Kūdikio besilaukianti moteris: kaip ja pasirūpinti? Kaip užsimezga žmogaus gyvybė? Pagarbus elgesys su kitu, jo privatumo gerbimas.
3.	Psichikos sveikata	
3.1.	Savivertė	Kokiomis savybėmis aš pasižymiu? Kurie mano bruožai teigiami, kuriais galiu remtis, o kuriuos norėčiau keisti, jų atsisakyti? Kodėl svarbus teigiamas savęs vertinimas?
3.2.	Emocijos ir jausmai	Kas sukelia pozityvius išgyvenimus (meilę, draugystę, džiaugsmą, nuostabą), o kas – negatyvius (pyktį, liūdesį, nerimą, neviltį)? Pyktis – reikalinga ir neišvengiama emocija. Mano ir kitų žmonių jausmai. Žodinė ir nežodinė jausmų išraiška. Kaip išgyventi netektį? Kaip geriau suprasti savo emocijas ir jausmus? Kodėl svarbu mokytis tinkamai juos reikšti, o kas atsitinka, kai negali kontroliuoti emocijų ir jausmų arba kai visiškai juos užslopini?
3.3.	Savitvarda	Dėmesio sutelkimas ir valios stiprinimas. Darbo tikslingumo supratimas. Atliktų gerų darbų ir įsipareigojimų nusakymas. Kodėl žiūrint TV, naršant internete, žaidžiant kompiuterinius žaidimus ar naudojantis kitomis IKT reikia vadovautis amžių ribojančiomis nuorodomis?
3.4.	Pozityvus, konstruktyvus mąstymas ir saviraiška	Kokie gyvenimo įpročiai teigiami, naudingi ir palankūs sveikatai, o kokie – žalingi? Kodėl svarbu mokėti sutelkti dėmesį, mąstyti nuosekliai, logiškai? Kodėl svarbu ugdytis valią? Kas gali sukelti įtampą ir stresą? Kokiais būdais galima nusiraminti, atsipalaiduoti, sumažinti streso poveikį (pavyzdžiui, kvėpavimas, dienoraščio rašymas, išmintingos mintys, ramios muzikos klausymas ir kita)? Kodėl svarbu stengtis suprasti kito žmogaus elgesio motyvus? Kaip tinkamai spręsti nesutarimus, konfliktus?
4.	Socialinė sveikata	

4.1.	Draugystė ir meilė	Kas padeda susidraugauti ir palaikyti draugiškus santykius? Pagarbus bendravimas, bendravimo svarba tarpusavio santykiams. Kaip išreikšti meilės, draugystės jausmus artimiesiems, sau artimiems žmonėms? Kodėl svarbu laikytis įsipareigojimų, susitarimų, šeimoje nustatytų taisyklių, dalyvauti puoselėjant šeimos tradicijas? Kaip šeimoje rasti priimtina visiems sprendimą? Kuriame bendravimo ir bendradarbiavimo taisyklės. Ką reiškia dovanojimas, aukojimas, pagalba, donorystė?
4.2.	Atsparumas rizikingam elgesiui	Kokios priežastys gali paskatinti blogai ar pavojingai elgtis: rūkyti, gerti svaigalus, vartoti narkotikus? Kaip atsispirti spaudimui ir pasakyti „ne“, kai siūloma užsiimti sveikatai žalinga veikla? Kurie žiniasklaidos pateikiami gyvenimo būdo, kūno įvaizdžio, elgesio pavyzdžiai yra pagražinti, neatitinka realybės? Kaip elgtis, patekus į nemalonią, pavojų keliančią situaciją? Kodėl viešojoje erdvėje nepažįstamiems asmenims negalima teikti asmeninės informacijos (telefono numerio, adreso, nuotraukų, atostogų planų), nurodyti slaptažodžių, dėti kitų žmonių nuotraukų, rašyti nepagarbių, kitus įžeidžiančių tekstų, komentarų? Kokios interneto svetainės yra tinkamos, informatyvios, naudingos, o kokios – žalingos (smurtinio, pornografinio pobūdžio)?

53.1.2.7. mokinių pasiekimai vertinami pagal ugdomosios veiklos sritis ir programoje pateiktus mokinių Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos gebėjimų raidos požymius;

53.1.2.8. **Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos turinys integruojamas į Bendrosios programos ugdymo dalykų turinį;**

53.1.3. **prevencinė programa „Antras žingsnis“** integruojama į klasės vadovo veiklą.

53.1.4. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos 1-4 klasėms turinio apimtis:

PRADINIS UGDYMAS

UŽDAVINIAI:

1. Plėsti mokinių supratimą apie sveikatą ir jos tausojimą, vaistų, buitinių cheminių medžiagų, rūkymo ir alkoholinių gėrimų poveikį sveikatai.
2. Ugdyti gebėjimus elgtis saugiai ir atsakingai: galvoti apie poelgių pasekmes, vengti pavojingų medžiagų ir situacijų, atsispirti smalsumui ar kitų siūlymams pabandyti rūkyti ar vartoti alkoholį.
3. Skatinti nuostatas sveikai gyventi, elgtis drausmingai ir laikytis taisyklių, vengti ir netoleruoti žalingų įpročių.

Tema	Pasiekimai	Žinios	Gebėjimai/įgūdžiai	Vertybinės nuostatos/požiūris
-------------	-------------------	---------------	---------------------------	--------------------------------------

Vaistai	Geba paaiškinti, kaip gyventi sveikai. Numato, kokiais atvejais nedelsiant reikia kreiptis į gydytoją. Žino, kad vaistus galima imti tik iš tėvų, gydytojų ir/ar kitų sveikatos priežiūros specialistų.	Vaistų poveikis organizmui. Kaip stiprinti organizmą ir išvengti ligų.	Ugdomi gebėjimai suprasti savo būseną, savijautą ir kreiptis pagalbos į suaugusiuosius, kai jaučiasi blogai.	Ugdoma nuostata sveikai gyventi ir elgtis atsakingai su vaistais, augalais, grybais.
Buitinės cheminės medžiagos	Žino, kad buityje naudojamos cheminės medžiagos ne tik teikia naudą, bet ir kenkia žmogaus sveikatai. Numato, kokie pavojai gali ištikti netinkamai naudojant chemines medžiagas buityje.	Netinkamai naudojamų cheminių medžiagų poveikis sveikatai. Įspėjamieji ženklai ant buitinių cheminių medžiagų. Elgsena nesaugiai panaudojus buitines chemines medžiagas.	Ugdomi gebėjimai saugiai naudotis cheminėmis priemonėmis buityje ir kreiptis pagalbos, neatsargiai pasinaudojus buitinėmis cheminėmis medžiagomis.	Ugdoma nuostata laikytis higienos buityje ir atsargiai elgtis su buitinėmis cheminėmis medžiagomis.
Tabakas	Laikosi mokinio elgesio ir mokyklos taisyklių. Supranta, kokią žalą ir kokias problemas (sveikatos, finansines ir kt.) kelia rūkymas. Rūpinasi savo sveikata ir saugia aplinka. Paaškina, kodėl negalima rūkyti, net jei kas nors ir pasiūlytų. Susipažinęs su Tabako kontrolės įstatymo nuostatomis, reglamentuojančiomis nepilnamečių tabako gaminių įsigijimą ir vartojimą.	Rūkymo žala vaiko ir suaugusiojo organizmui ir jo aplinkai. Mokyklos ir viešosios tvarkos taisyklės, draudimai pirkti tabako gaminius ir rūkyti vaikams iki 18 metų. Pavojus, kylantis dėl nerūpestingai numestų ar pakeltų nuorūkų.	Ugdomas gebėjimas diskutuoti apie rūkymo žalą. Mokomasi saugotis pasyvaus rūkymo ir gebėti atsispirti siūlymams parūkyti.	Formuojamas neigiamas požiūris į rūkymą.

Alkoholis	Paaiškina alkoholio vartojimo žalą asmeniui ir bendruomenei. Supranta, kad vaikai nėra atsakingi už tai, jei jų tėvai vartoja alkoholį. Vengia rizikingų situacijų, kurios gali kilti dėl alkoholio vartojimo (pvz., važiuoti su išgėrusiais asmenimis, būti išgėrusiųjų draugijoje). Susipažinęs su Alkoholio kontrolės įstatymo nuostatomis, reglamentuojančiomis nepilnamečių alkoholinių gėrimų įsigijimą ir vartojimą.	Neigiamas alkoholio poveikis sveikatai. Priežastys, skatinančios vartoti alkoholinius gėrimus. Alkoholio vartojimas šeimoje. Draudimai pirkti ir vartoti alkoholinius gėrimus (vaikams iki 18 metų, suaugusiesiems – viešosiose vietose).	Diskutuojant padedama suprasti alkoholio žalą vartojimo priežastis ir ugdomas gebėjimas atsisakyti, jei siūloma paragauti alkoholinių gėrimų. Skatinama nebijoti ir kreiptis pagalbos, jei šeimoje kyla problemų dėl alkoholinių gėrimų vartojimo.	Formuojamas neigiamas požiūris į alkoholinių gėrimų vartojimą. Stiprinama nuostata nevertoti alkoholinių gėrimų.
------------------	---	---	--	--

53.1.4.1. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos **turinys integruojamas į Bendrosios programos ugdymo dalykų programos turinį.**

53.1.4.2. ugdymosi pasiekimai vertinami pagal Programoje pateiktus reikalavimus: ką mokinys privalo žinoti, gebėti, kokius įgūdžius ir vertybines nuostatas turi įgyti;

53.1.4.3. **pradinėse klasėse programos įgyvendinimui skiriama ne mažiau kaip 5 val. per metus;**

53.1.5. **etninės kultūros ugdymas:**

53.1.5.1. rekomenduojamos temos 1-2 ir 3-4 klasėse:

1-2 klasės	3-4 klasės
<ol style="list-style-type: none"> 1. Žmogus ir šeima. 2. Čia mano gimtinė ir namai. 3. Elgesys ir vertybės. 4. Kas nedirba, tas nevalgo. 5. Gamtos reiškiniai, augalija, gyvūnija ir tikėjimai mitiniame pasaulyje. 6. Laikas ir kalendorius. 7. Iš liaudies kūrybos skrynelės. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gimtinė, tėvynė ir tauta. 2. Tautų įvairovė. 3. Etnografiniai regionai. 4. Bendruomenė, šeima ir tradicijos. 5. Elgesys ir vertybės. 6. Sveikata ir švara. 7. Gamtos reiškiniai, augalija, gyvūnija ir senoji pasaulėžiūra. 8. Laikas ir kalendorius. 9. Senieji darbai ir amatai. 10. Liaudies kūryba.

53.1.5.2. **etninės kultūros programos turinys integruojamas į Bendrosios programos ugdymo dalykų programų turinį;**

53.1.6. **informacinių komunikacinių technologijų ugdymas. Informacinės komunikacinės technologijos ugdymo procese naudojamos kaip ugdymo priemonė, taip pat mokama informacinių komunikacinių technologijų pradmenų;**

53.1.6.2. **IKT ugdymo programa integruojama į Bendrosios programos ugdymo dalykų turinį ir neformalųjį ugdymą.**

53.1.7. Gyvenimo įgūdžių ugdymo programa:

53.1.7.1. Programos tikslas - sudaryti galimybę kiekvienam mokiniui nuosekliai ugdytis gyvenimui svarbius įgūdžius: socialinius ir emocinius įgūdžius bei gebėjimus, sveikos gyvensenos nuostatas, mokytis saugoti savo ir kitų sveikatą ir gyvybę, pasiruošti kurti asmeninius ir profesinius santykius, pasirinkti profesinį kelią bei tapti jautriems ir atliepantiems kitų asmenų, bendruomenės, visuomenės gerovės poreikius;

53.1.7.2. rekomenduojamos temos 1-2 ir 3-4 klasėse:

1 klasė	Mokymosi turinys
Savęs pažinimas ir asmens tobulėjimo tikslai.	Plėtoja emocijas ir jausmus apibūdinančių žodžių žodyną, mokosi valdyti emocijas pritaikydami išmoktą strategiją. Mokosi įvairiose situacijose patiriamas emocijas susieti su fiziniais pojūčiais. Mokosi atpažinti nerimo požymius (mintis ir fizinius pojūčius), pritaikyti įtampą mažinančius metodus. Analizuoja, kas yra įgūdis, mokosi atpažinti savo įgūdžius, gebėjimus ir talentus, kaip juos gali panaudoti klasėje, šeimoje, bendruomenėje, analizuoja, kokie bendruomenės išteklių gali padėti tobulėti. Tyrinėja, kas yra pasitikėjimas savimi, ir analizuoja situacijas, kuriose jaučiasi pasitikintis, o kuriose norėtų įgyti dar daugiau pasitikėjimo, analizuoja asmenines savybes, kurios padeda tobulėti. Aiškinasi, kas yra valia ir tikslas, mokosi išsikelti tikslą pritaikydami kelių žingsnių tikslo siekimo strategiją. Mokosi atpažinti ir įvardyti elgesį, kuris padeda mokytis, stebėti mokymosi pažangą ir reflektuoti.
Santykiai ir bendradarbiavimas	Iš kūno kalbos mokosi atpažinti ir įvardyti kito asmens jausmus, analizuoja bendraklasių jausmus įvairiose situacijose. Bendraudami ir mokydamiesi klausyti mokosi naudoti žodinę ir nežodinę kalbą, reflektuoja, kaip šie gebėjimai padės sutarti su draugais. Mokosi užmegzti pažintį su nepažįstamu asmeniu, pakviesti bendrauti, išreikšti palaikymą. Analizuoja, kas yra grupė, kodėl dirbant grupėje yra reikalingos taisyklės, vaidmenys ir kokie įgūdžiai ir asmeninės savybės padės grupei geriau atlikti darbą. Analizuodami santykių įvairovę, klasės mokinių panašumus ir skirtumus, pomėgius, gebėjimus ir talentus tyrinėja, kas yra lyčių lygybė ir kuo ji svarbi bendruomenei. Mokosi pažinti ženklus, atpažinti situacijas, žmones, kuriems reikalingas palaikymas. Aiškinasi, kas yra gandas, melas ir kaip jis kenkia santykiams, kokius sukelia jausmus ir elgesį. Aiškinasi, kas yra konfliktas, kaip galima jį išspręsti, kodėl neišspręstas konfliktas gali virsti smurtu ir kada skubiai reikia kreiptis pagalbos į suaugusįjį. Mokosi atpažinti, koks elgesys vadinamas patyčiomis, kaip reikia į jas reaguoti.
Atsakingi sprendimai ir elgesys	Diskutuoja, kokias taisykles gali kurti patys ir kam jos reikalingos, kuria draugiškos ir rūpestingos klasės taisykles. Analizuoja ir reflektuoja taisyklių, saugančių gyvybę ir sveikatą, svarbą. Mokosi sprendimų priėmimo strategijos, iš kelių alternatyvų pasirinkti geriausią ir ją pagrįsti. Diskutuoja, kada negali patys priimti sprendimų ir būtina kreiptis į

	<p>suaugusiuosius. Aiškinasi ir mokosi atpažinti neapgalvotus, teisingus ir žalą darančius sprendimus bei kaip gebėjimas tvirtai pasakyti „Ne“ gali apsaugoti nuo žalingų sprendimų, kurie gali būti pavojingi santykiams, sveikatai ir gyvybei.</p>
<p>Saugus ir sveikas asmuo ir bendruomenė</p>	<p>Diskutuoja ir nagrinėja, kaip suprantami žodžiai saugu ir saugus elgesys, mokosi analizuoti įvairias aplinkas, įvertinti jų saugumą, atpažinti nesaugumo požymius ir perspėjimo signalus bei kaip konkrečioje nesaugioje situacijoje reikia elgtis.</p>
<p>3 klasė</p>	
<p>Savęs pažinimas ir asmeniniai tobulėjimo tikslai</p>	<p>Mokosi atpažinti, įvardyti emocijas sukeliančius dirgiklius ir, plėtodamas emocijų ir jausmų žodyną, sieti emocijas su elgesiu, analizuoja, kaip teigiamos ir neigiamos mintys daro įtaką elgesiui ir kito asmens emocijoms. Nagrinėdami įvairias situacijas, kuriose jaučia nemalonias ar susipynusias emocijas ir jausmus, mokosi atpažinti, įvardyti emocijas ir pritaikyti teigiamų minčių įveikiant nemalonus pojūčius metodą, atpažinti, kada nepavyksta šių emocijų suvaldyti ir reikia kreiptis pagalbos į suaugusįjį. Analizuoja ir suplanuoja, kokių naujų įgūdžių norėtų įgyti, aiškinasi, kaip asmeninės savybės ir įsitikinimai siejasi su vertybėmis, reflektuoja pastangų ir pažangos priežastis. Aiškinasi, kas yra pasitikėjimas savimi, kaip jį stiprinti. Analizuoja, kokios asmeninės savybės, įgūdžiai galėtų būti naudingi bendruomenei ir šeimai, kaip galėtų juos panaudoti, kad padėtų patenkinti bendruomenės narių poreikį, ir kaip bendruomenės nariai padeda jam. Aiškinasi, kas yra realus tikslas, ir mokosi palyginti su nerealiais tikslais, išsikelia ir suplanuoja realų tikslą ir numato jam siekti svarbias asmenines savybes, pagalbą, galimas kliūtis. Analizuoja įvairias situacijas ir mokosi atpažinti sunkumus bei nuspręsti, kuriuos sunkumus gali pašalinti ir įveikti patys, o kurie priklauso ne nuo jų, mokosi reflektuoti patirtas emocijas siekdami tikslo, kaip sekėsi jas atpažinti, įvardyti ir suvaldyti.</p>
<p>Santykiai ir bendradarbiavimas</p>	<p>Nagrinėja įvairias situacijas ir analizuoja, kaip jaučiasi asmuo, kuris patiria atstūmimą, pažeminimą, patyčias, mokosi reaguoti į kito žmogaus emocijas. Mokosi inicijuoti pokalbį, tinkamo klausymo įgūdžių, demonstruoti susidomėjimą, analizuoja, kas yra reflektyvus klausymas, ir mokosi jį pritaikyti, reflektuoja, kaip tinkamo ir reflektyvaus klausymo įgūdžiai padeda sutarti su draugais ir stiprinti draugystę. Nagrinėja, kas yra komandinis darbas ir ką daryti, kad jis būtų veiksmingas, reflektuoja apie savo darbo grupėje, komandoje sėkmę, analizuoja asmenines savybes ir įsivardija, koks elgesys ar įgūdžiai padėtų dirbti ir veikti veiksmingiau, jaustis darbingai ir maloniai. Tyrinėja ir apibūdina mokyklos bendruomenės narių kultūrinių grupių skirtumus ir panašumus, mokosi atpažinti panašumus atkleidžiančius simbolius, įpročius ir kt. Mokosi atpažinti patikimą informaciją ir atskirti nuo nepatikimos, aiškinasi, kaip nepatikimos informacijos skleidimas gali pakenkti kitam asmeniui ar grupei ir kokios gali būti abiem pusėms pasekmės, diskutuoja, kaip gali išreikšti palaikymą, kai kas nors yra neteisingai apšmeižtas. Analizuoja pasyvų, agresyvų ir tvirtabūdišką elgesį bei mokosi ramiai reaguoti į suerzinusį ar įskaudinusį elgesį. Mokosi atpažinti ir įvardyti patyčių bei gąsdinimo elgesį, atskirti jį nuo konfliktinių situacijų. Mokosi veiksmingai spręsti patyčių ir gąsdinimo problemą, analizuoja ir įvardija patyčių aukos, kaltininko bei liudininko jausmus, reflektuoja, kaip gebėjimas reaguoti į patyčių situaciją bus naudingas ateityje.</p>
<p>Atsakingi sprendimai ir elgesys</p>	<p>Analizuoja atsakingo ir sąžiningo, pagarbaus elgesio naudą šeimai, klasei ir bendruomenei, kokios gali būti nesąžiningo ir neatsakingo elgesio pasekmės asmeniui, jo šeimos nariams ar bendraklasiams. Kartu kuria ir</p>

	<p>reflektuoja taisykles, jų svarbą saugant santykius, siekiant tikslų, asmenines savybes, kurios padeda jų laikytis, analizuoja įvairius viešose vietose matomus simbolius ir kaip taisyklės atspindi vertybes (pvz., nurodymai saugoti žolę, gėles, paminklus, laikytis tylos ir pan.). Tyrinėja įvairias taisykles, kurios padeda saugoti sveikatą ir gyvybę (susipažįsta su draudžiamaisiais ženklais, jų nesilaikymo pasekmėmis, pvz., kas gali nutikti naudojant atvirą liepsną (degantį degtuką, nuorūką) šalia lengvai užsiliepsnojančių ar sprogių medžiagų; draudimo žmonėms patekti į pavojingas vietas ženklas). Toliau tobulina sprendimo priėmimo įgūdžius, diskutuoja apie alternatyvų vertinimą, pasekmių numatymo svarbą, mokosi atpažinti neigiamą bendraamžių spaudimą ir kitus veiksnius (pvz., reklama), galinčius daryti įtaką priimant sprendimus. Tyrinėja, kaip jausmai daro įtaką priimant sprendimus.</p>
<p>Saugus ir sveikas asmuo ir bendruomenė</p>	<p>Analizuoja ir mokosi atpažinti bei apibūdinti grėsmę gyvybei ir sveikatai keliančius veiksnius (pvz., gaisras, atviri elektros srovės šaltiniai, cheminės medžiagos, užterštas vanduo, gyvūnas ir kt.), įvertinti pavojų, paaiškinti, kaip reikia elgtis ir kaip pakviesti pagalbą. Prisimena saugaus eismo taisykles, mokosi tinkamai elgtis kaukiant pavojaus sirenai, saugiai evakuotis iš uždarų patalpų, mokosi padėti draugui. Diskutuoja ir argumentuoja, kodėl esant pavojaus grėsmei svarbu laikytis taisyklių ir klausyti suaugusiųjų. Mokosi atpažinti smurtaujančią elgesį, atsakyti į bendraamžių ar suaugusiųjų spaudimą nubrėždami artumo ribas, atpažinti situacijas, kai skubiai reikia kreiptis pagalbos į suaugusiuosius. Nagrinėdami pavyzdžius analizuoja, kas yra sveiki ir nesveiki su sveikata susiję įpročiai, apmąsto, reflektuoja ir papasakoja apie savo sveikatos įpročius bei kokius norėtų dar sustiprinti, kokių veiksmų galėtų imtis (regos, klausos saugojimas, atsipalaidavimo pratimai, grūdinimasis, laikas lauke, vandens gėrimas ir pan.). Mokosi atpažinti saugią ir nesaugią pirmajai pagalbai teikti aplinką bei paaiškinti, kada gali savimi rūpintis patys, o kada reikia skubiai kvieisti pagalbą. Mokosi atpažinti staigią mirtį (užspringimas, kraujavimas), mokosi pirmosios pagalbos veiksmų sekos (pirmosios pagalbos kvietimas, krūtinės paspaudimai, defibriliacija automatiniu išoriniu defibriliatoriumi). Aiškinasi, kas yra psichoaktyviosios medžiagos ir kaip jos veikia smegenų darbą, žmogaus gyvenimą, mokosi argumentuoti, kodėl pavojinga šias medžiagas vartoti, mokosi atpažinti spaudimą vartoti pavojingas sveikatai ir gyvybei medžiagas.</p>
	<p>https://emokykla.lt/bendrosios-programos/pradinis-ugdymas/48?st=1</p>

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

54. Mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintais teisės aktais, reglamentuojančiais bendrojo ugdymo programose dalyvaujančių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą, vertinimo rezultatų panaudojimą, ir Bendrąją programą.

55. Mokytojas planuoja mokinių ugdymosi pasiekimus ir vertinimą, vadovaudamasis mokykloje priimtais susitarimais dėl ugdymo turinio planavimo ir pasiekimo vertinimo, atsižvelgdamas į klasės mokinių mokymosi rezultatus, ugdymosi poreikius ir galimybes.

Planuodamas 1 klasės mokinių pasiekimus ir vertinimą, 1 klasių mokytojos susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtomis rekomendacijomis apie vaiko pasiekimus.

56. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą, taikomas formuojamasis, diagnostinis, įsivertinimas, apibendrinamasis vertinimas:

57.1. *formuojamasis vertinimas* atliekamas nuolat ugdymo proceso metu, teikiant mokiniui informaciją (dažniausiai žodžiu, o prireikus ir raštu, t. y. parašant komentarą) apie jo mokymosi eigą, esamus pasiekimus ar nesėkmes;

57.2. *diagnostinis vertinimas* pagal iš anksto su mokiniais aptartus vertinimo kriterijus atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo pradžioje ir pabaigoje, siekiant diagnozuoti esamą padėtį - nustatyti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, numatyti tolesnio mokymosi galimybes;

57.3. *įsivertinimo tikslas* – pačiam mokiniui stebėti, vertinti ir apmąstyti mokymosi procesą, mokymosi pasiekimus ir pažangą, numatant tolesnius savo mokymosi žingsnius;

57.4. *apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas* atliekamas ugdymo laikotarpio ir pradinio ugdymo programos pabaigoje. Pusmečio mokinių pasiekimai apibendrinami, vertinant mokinio per mokykloje nustatytą ugdymo laikotarpį padarytą pažangą, orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius

57.5. informacija apie mokymosi pasiekimus (atsiskaitomųjų darbų, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) teikiama trumpais komentarais, lygiai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitai (raidės, ženklai, simboliai, ir pan.);

57.6. mokytojo pasirinktas vertinimo informacijos kaupimo būdas ir forma (pvz.: vertinimo aplankai, el. dienyas TAMO ar kt.):

Klasės mokytoja	Informacijos kaupimo būdai ir formos
Burneikienė D., 1A	„Vaiko augimo užrašai“, vertinimo aplankas (patikrinamųjų darbų sąsiuviniai, diktantų sąsiuviniai, kiti vaiko darbai, rodantys vaiko pažangą)
Pumputienė D., 1B	„Vaiko augimo užrašai“, vertinimo aplankas (patikrinamųjų darbų sąsiuviniai, diktantų sąsiuviniai, kiti vaiko darbai, rodantys vaiko pažangą)
Rinkevičienė I., 1C	„Vaiko augimo užrašai“, vertinimo aplankas (patikrinamųjų darbų sąsiuviniai, diktantų sąsiuviniai, kiti vaiko darbai, rodantys vaiko pažangą)
Čereškienė Dž., 1D	„Vaiko augimo užrašai“, vertinimo aplankas (patikrinamųjų darbų sąsiuviniai, diktantų sąsiuviniai, kiti vaiko darbai, rodantys vaiko pažangą)
Petkevičienė L., 2A	„Vaiko augimo užrašai“, vertinimo aplankas (patikrinamųjų darbų sąsiuviniai, diktantų sąsiuviniai, kiti vaiko darbai, rodantys vaiko pažangą)
Guobienė D., 2B	„Vaiko augimo užrašai“, vertinimo aplankas (patikrinamųjų darbų sąsiuviniai, diktantų sąsiuviniai, kiti vaiko darbai, rodantys vaiko pažangą)

Daukantienė R., 2C	„Vaiko augimo užrašai“, vertinimo aplankas (patikrinamųjų darbų sąsiuviniai, diktantų sąsiuviniai, kiti vaiko darbai, rodantys vaiko pažangą)
Laurinavičienė Z., 2D	„Vaiko augimo užrašai“, vertinimo aplankas (patikrinamųjų darbų sąsiuviniai, diktantų sąsiuviniai, kiti vaiko darbai, rodantys vaiko pažangą)
Žvinytė D., 3A	„Vaiko augimo užrašai“, vertinimo aplankas (patikrinamųjų darbų sąsiuviniai, diktantų sąsiuviniai, kiti vaiko darbai, rodantys vaiko pažangą)
Auglienė L., 3B	„Vaiko augimo užrašai“, vertinimo aplankas (patikrinamųjų darbų sąsiuviniai, diktantų sąsiuviniai, kiti vaiko darbai, rodantys vaiko pažangą)
Klimienė D., 3C	„Vaiko augimo užrašai“, vertinimo aplankas (patikrinamųjų darbų sąsiuviniai, diktantų sąsiuviniai, kiti vaiko darbai, rodantys vaiko pažangą)
Karaliūtė I., 3D	„Vaiko augimo užrašai“, vertinimo aplankas (patikrinamųjų darbų sąsiuviniai, diktantų sąsiuviniai, kiti vaiko darbai, rodantys vaiko pažangą)
Juciūnienė J., 4A	„Vaiko augimo užrašai“, vertinimo aplankas (patikrinamųjų darbų sąsiuviniai, diktantų sąsiuviniai, kiti vaiko darbai, rodantys vaiko pažangą)
Bužinskienė E., 4B	„Vaiko augimo užrašai“, vertinimo aplankas (patikrinamųjų darbų sąsiuviniai, diktantų sąsiuviniai, kiti vaiko darbai, rodantys vaiko pažangą)
Rabeckienė A., 4C	„Vaiko augimo užrašai“, vertinimo aplankas (patikrinamųjų darbų sąsiuviniai, diktantų sąsiuviniai, kiti vaiko darbai, rodantys vaiko pažangą)
Šėžienė M., 4D	„Vaiko augimo užrašai“, vertinimo aplankas (patikrinamųjų darbų sąsiuviniai, diktantų sąsiuviniai, kiti vaiko darbai, rodantys vaiko pažangą)

57.7. elektroniniame dienyne TAMO:

57.7.1. mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokiniui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“;

57.7.2. dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamoje dienyso skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p. p“ arba „n. p“;

57.7.3. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje TAMO dienyso skiltyje įrašant „p. p.“ arba „n. p.“;

59.8. tėvų informavimas ugdymo laikotarpio (I ir II pusmečio) ir pradinio ugdymo programos pabaigoje:

Informavimo būdas	Klasės, dalykų mokytojai
Paruošiami aprašai arba organizuojami individualūs pokalbiai su mokinių tėvais pagal	1A, 1B, 1C, 1D, 2A, 2B, 2C, 3A, 3B, 3C, 3D, 4A, 4B, 4C, 4D, anglų k. mokytoja Umbrasienė R.

individualius poreikius, atsižvelgiant į kylančias problemas	Dorinio ugdymo mokytojas Gasparėnas A., muzikos mokytojos Kaušininė V., Vizbarienė R., (4 klasių mokinių aprašų rengimas mokslo metų gale).
Individualūs pokalbiai pagal poreikį	Dorinio ugdymo mokytojas Gasparėnas A., muzikos mokytojos Kaušininė V., Vizbarienė R.

59.9. baigus pradinio ugdymo programą, rengiamas Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas. Aprašo kopija perduodama mokyklai, kurioje mokinsys mokysis pagal pagrindinio ugdymo programą.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMO IR FIKSAVIMO APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

60. Mokinių individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo tvarkos aprašas (toliau Aprašas) parengtas vadovaujantis Pradinio, pagrindinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V- 1309, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-766 redakcija) dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašą, Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256), metodine priemone „Mokinio individualios pažangos vertinimas“, Pradinės mokyklos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2015 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. V – 121, mokyklos susitarimais.

61. Apraše apibrėžiamos individualios mokinių pažangos stebėjimo ir fiksavimo nuostatos, principai ir būdai, informavimas apie individualius mokinių pasiekimus ir pažangą.

62. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose. Apraše vartojamos šios sąvokos:

62.1. **Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas** – nuolatinis informacijos apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas.

62.2. **Įsivertinimas (refleksija)** – paties mokinio ugdymosi proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, nusimatant tolesnius mokymosi žingsnius.

62.3. **Mokinio pažanga** – mokymosi etapo pabaigoje identifikuotas mokinio dalykinių žinių ir gebėjimų, bendrųjų kompetencijų bei vertybių nuostatų aukštesnis (gilesnis, platesnis, išsamesnis) lygmuo, palyginant su mokymosi etapo pradžioje turėtu lygmeniu.

62.4. **Rezultatas** – matomas, dažniausiai išmatuojamas rezultatas, atitinkantis standartus, apibrėžtus tikslus, kriterijus ar požymius.

62.5. **Pasiekimai** – asmeninė pažanga (pokytis) ir įgudimas, išmatuojamas rezultatas.

62.6. **Įgudimas** – mokėjimas atlikti užduotį tam tikru lygmeniu.

II. MOKINIŲ INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMO IR FIKSAVIMO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

63. Mokinių individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo tikslas:

63.1. padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei, nustatant mokytojo, mokyklos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus.

64. Mokinių individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo uždaviniai:

64.1. padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus;

64.2. informuoti apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą;

64.3. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;

64.4. suteikti tėvams (globėjams) informaciją apie vaiko mokymąsi, stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų (globėjų) ir mokyklos;

64.5. sudaryti sąlygas mokytojams analizuoti kiekvieno mokinio individualią pažangą pamokose;

64.6. sukurti palankią ugdymui(si) edukacinę aplinką.

III. MOKINIŲ INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMO IR FIKSAVIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

65. Į individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo procesą įtraukiami mokiniai, tėvai (globėjai), klasių ir dalykų mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai, mokyklos administracija:

65.1. Mokiniai:

65.1.1. suvokia informaciją, kokį mokymosi lygmenį jau pasiekė, pagal galimybes savarankiškai arba padėdami mokytojų aptaria bei numato tolesnius ugdymo(si) tikslus, priemones tikslams pasiekti, pagal gebėjimus analizuoja pokyčius, pildo individualios pažangos lapus (kaip susitarta klasėse, pvz.: žymi testų, diktantų rezultatus grafikuose, spalvina diagramas ir t.t.);

65.1.2. pasibaigus pusmečiams įsivertina ir aptaria savo pažangą su klasės, dalyko mokytoja;

65.2. Klasių, dalykų mokytojai:

65.2.1. taiko formuojamojo vertinimo strategijas;

65.2.2. apie savo kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą kaupia informaciją, ją analizuoja ir, vadovaudamiesi savo informacijos kaupimo ir fiksavimo sistema, rašo įvertinimą už mokinio veiklas: diktantus, testus, kūrybinius darbus, apklausą raštu ir žodžiu, namų darbus, darbą pamokoje ir pan.;

65.2.3. savo darbo užrašuose (aptarę su mokiniais ir jų tėvais (globėjais)) naudoja sau patogius sutartinius simbolius, fiksuojančius mokinių mokymosi pastangas, atliekamas namų darbų užduotis, taisomus kontrolinius darbus, atliekamas papildomas užduotis, aktyvų darbą pamokoje ir kt.;

65.2.4. analizuoja ir individualiai su mokiniais aptaria jų asmeninę pažangą bei pastangas, teikia informaciją mokiniui apie jo daromą pažangą, mokymosi sėkmę, pokyčius, mokymosi sunkumus ir numato būdus mokymosi sunkumams šalinti;

65.2.5. esant reikalui teikia individualią mokymosi pagalbą;

65.2.6. esant reikalui kreipiasi pagalbos į mokyklos specialistus, VGK dėl pagalbos suteikimo mokiniui;

65.2.7. mokinių tėvus (globėjus) informuoja apie vaikų pasiekimus ir pažangą pagal poreikį, susitartu būdu, užfiksuotu vertinimo tvarkoje ir ugdymo plane;

65.2.8. metodinėse grupėse, metodinėje taryboje analizuoja diagnostinių darbų, pusmečio, metinio mokymosi pasiekimų rezultatus. Sprendžia dėl mokymo metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, šaltinių tinkamumo, išteklių panaudojimo veiksmingumo;

65.2.9. administracija gauna diagnostinių testų rezultatų duomenis apie mokinių pasiekimų pokyčius, individualią pažangą (du kartus per metus – viduryje I ir II pusmečių), kurie yra suvesti į el. dienyną Mokytojų tarybos posėdžiuose (kartą per pusmetį), susitarimai fiksuojami metodinės tarybos protokoluose;

65.2.10. pusmečio pabaigoje direktoriaus pavaduotojui ugdymui pateikia sutartos formos klasės mokinių pažangos ir pasiekimų ataskaitą (pažangos pokyčius žymi: kilimas žalia spalva, stabilus pokytis – balta, kritimas – raudona); klasės ataskaitoje nurodo sėkmių, nesėkmių priežastis, priemones problemoms spręsti;

65.2.11. 1-4 klasių mokinių įvairūs darbai kaupiami aplankuose, kurie pildomi mokytojo nuožiūra ir saugomi mokykloje;

65.3. Administracija:

65.3.1. užtikrina, kad visi mokytojai, mokiniai, tėvai (globėjai) susipažintų su individualios pažangos vertinimo principais;

65.3.2. sudaro sąlygas mokytojams bendradarbiauti;

65.3.3. vykdo sistemingą mokinių individualios pažangos stebėjimo, stebėjimo, fiksavimo, analizės ir pagalbos teikimo priežiūrą;

65.3.4. analizuoja ir sistemina mokinių pasiekimų rezultatus;

65.3.5. organizuoja mokinių pasiekimų ir pažangos pokyčių aptarimą klasių koncentrų metodiniuose rateliuose, metodinėje taryboje, Mokytojų tarybos posėdžiuose, VGK, teikia pasiekimų gerinimo rekomendacijas;

65.3.6. direktoriaus pavaduotojas ugdymui, vadovaudamasis klasės mokytojų pateiktomis klasės mokinių mokymosi rezultatų ataskaitomis, rengia mokinių mokymosi rezultatų pusmečio ir metinę analizę, kurią pristato Mokytojų tarybos posėdžiuose. Esant būtinybei, priimami sprendimai dėl ugdymo proceso koregavimo;

65.3.7. sudaro sąlygas mokiniams gauti reikiamą pagalbą, padeda mokytojams spręsti iškilusias problemas ir teikia pagalbą.

IV. MOKINIO INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMAS

66. Mokinių pasiekimų lygmens nustatymo būdai:

66.1. mokinių individualios pažangos stebėjimas:

66.1.1. klasės, dalykų mokytojai stebi mokinių individualią pažangą ir mokinius vertindami, nustato mokinių pasiekimų lygį ir pažangą;

66.1.2. mokyklos lygmeniu direktoriaus pavaduotojas ugdymui ne mažiau kaip 2 kartus per metus surenka iš mokytojų informaciją apie kiekvieną mokinį, fiksuoja, ar jis daro pažangą, ar pereina į kitą lygmenį, ar vyksta jo atžanga;

66.1.3. remdamasi gauta informacija daro išvadą, kokia dalis mokinių iš atskirų dalykų pasiekusi tam tikrą lygį, kokia dalis daro pažangą ir pan.;

66.2. Diagnostiniai testai, mokinių pasiekimų lygmenims nustatyti:

66.2.1. atliekami mokslo metų pradžioje:

Data	Klasė	Dalykai
Rugsėjo 3-4 sav.	2	Matematika (testas) Lietuvių kalba (diktantas, skaitymo teksto suvokimo testas, gramatika) Pasaulio pažinimas (testas) (1 klasės mokymosi programos dalykų diagnostiniai EDUKA testai)
	3, 4	Matematika (testas) Lietuvių kalba (diktantas, teksto suvokimo testas, gramatika) Pasaulio pažinimas (testas) Anglų kalba

		(atitinkamai 2 ir 3 klasių mokymosi programų dalykų diagnostiniai EDUKA testai)
Rugsėjo 4 sav. - spalio 1 sav.	1	Lietuvių kalba (pirminis skaitymo įgūdžių vertinimas) Matematika (testas) Pasaulio pažinimas (testas) (priešmokyklinio ugdymo programos diagnostiniai testai)

66.2.2. gauti rezultatai aptariami koncentrų metodiniuose rateliuose, įvardijamos stipriosios ir silpnosios pusės, planuojamas išryškėjusių problemų sprendimas:

66.2.2.1. klasės pateikia ataskaitas pagal sritis: mokinių pasiskirstymas pagal pasiekimų lygius, mokinių surinktų taškų dalis pagal veiklos sritis, mokinių surinktų taškų dalis pagal gebėjimų grupes;

66.2.3. remiantis gautais rezultatais planuojamas / koreguojamas klasės ugdymo turinys ir individualios pažangos lūkesčiai;

66.2.4. mokslo metų pabaigoje:

Data	Klasė	Dalykai
Gegužės 2-3 sav.	1	Matematika (testas) Lietuvių kalba (skaitymo įgūdžiai, teksto suvokimo testas, diktantas, gramatika) Pasaulio pažinimas (testas)
Balandžio – gegužės mėn.	2	Matematika (testas) Lietuvių kalba (skaitymo įgūdžiai, teksto suvokimo testas, diktantas, gramatika) Pasaulio pažinimas (testas) Anglų kalba
Gegužės 2-3 sav.	3	Matematika (testas) Lietuvių kalba (diktantas, kūrybinis darbas, teksto suvokimo testas, gramatika) Pasaulio pažinimas (testas) Anglų kalba
Sausio mėn.	4	NMPP
Gegužės 2-3 sav.	4	Anglų kalba

66.3. mokykloje susitarta diagnostinių, patikrinamųjų darbų pažangumo kokybę vertinti taip:

66.3.1. diktantų vertinimo lentelė:

66.3.1.1. diktantų klaidų analizės lentelė (rekomenduojama)

Klaidos	Vertinimo kriterijai mokytojais
0-1 klaida	Atitinka aukštesniojo lygio reikalavimus

2-5 klaidos	Atitinka pagrindinio lygio reikalavimus
6-10 klaidų	Atitinka patenkinamo lygio reikalavimus
11 ir daugiau klaidų	Vaikui reikalinga pagalba

66.3.2. rekomenduojama diagnostinių testų rezultatus surašyti į elektroninį dienyną TAMO (pažymėti varnele skiltį „Pamokos tipai“);

66.3.3. Mokslo metų pabaigoje (vasario – gegužės mėn.) 1-4 klasių mokiniai atlieka fizinio pajėgumo testus;

66.4. rekomenduojama patikrinamuosius ir atsiskaitomuosius darbus rašyti į atskirus sąsiuvinius, užduočių lapus, kurie kaupiami aplankuose;

67. Mokiniai, nerašę diagnostinio testo, praleidę pamokas, atsiskaito sutartu, patogiu mokytojui ir mokiniui laiku, bet ne vėliau kaip per dvi savaites.

68. Pagalbos vaikui organizavimas:

68.1. mokymosi pagalba ugdymo procese teikiama kiekvienam mokiniui, kuriam ji reikalinga. Ypač svarbi mokymosi pagalba mokiniui:

68.1.1. dėl ligos ar kitų priežasčių praleidusiam dalį pamokų;

68.1.2. gavusiam nepatenkinamą atsiskaitomųjų ar kitų užduočių įvertinimą;

68.1.3. gavusiam kelis iš eilės nepatenkinamus kurio nors dalyko įvertinimus;

68.1.4. jei pasiekimų lygio (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Pradinio ugdymo bendrojoje programoje, ir mokinys nedaro pažangos;

68.1.5. kitais mokyklos pastebėjimais mokymosi pagalbos poreikio atvejais.

68.2. mokykla ugdymo procese laiku užtikrina sistemine mokymosi pagalbą, kuri apima: žemų pasiekimų prevenciją, intervenciją sprendžiant iškilusias problemas ir kompensacines priemones (suteikiama tai, ko mokinys negali gauti namuose ir pan.):

68.2.1. siūloma sutartą laiką lankyti VDM grupę, kur mokiniui bus suteikta pagalba ugdymosi problemoms šalinti;

68.2.2. situacijai negerėjant, mokinio pažanga analizuojama VGK, sudaromas individualus spragų šalinimo planas;

68.2.3. situacijai nesikeičiant, mokinio tėvams (globėjams) rekomenduojama mokinio gebėjimus vertinti ŠPT;

68.3. už mokymosi pagalbos teikimo organizavimą mokykloje atsakinga direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

68.4. Pagalba vaikui organizuojama pagal direktoriaus 2023 m. rugpjūčio 21 d. įsakymu Nr. V-81 patvirtintą „Mokiniui, turinčiam mokymosi sunkumų, pagalbos teikimo aprašą“.

69. Mokykla **parengia** mokiniui (**privaloma**) individualaus ugdymo planą, kuris:

69.1. atvykęs mokytis iš užsienio;

69.2. turi specialiųjų ugdymosi poreikių;

69.3. kitais mokyklos dokumentuose numatytais atvejais.

69.4. **rekomenduojama** sudaryti mokiniui, kurio:

69.4.1. mokymosi pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Pradinio ugdymo bendrosiose programose ir nedaro pažangos;

69.4.2. nepasiekiamas patenkinamas lygis nacionalinio pasiekimų patikrinimo metu (tik 2 klasių mokiniams, jei jų gebėjimai būtų tikrinami);

70. Nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime mokykla dalyvauja mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos arba mokyklos vadovo sprendimu. Mokinio pasiekimų rezultatai naudojami ugdymo proceso mokinio mokymuisi planuoti ir neįskaičiuojami į ugdymo laikotarpio įvertinimą.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS

71. Neformaliojo vaikų švietimo veikla skiriama mokinių asmeninėms, socialinėms, edukacinėms kompetencijoms ugdyti per pasirinktą meninę, sportinę, techninės kūrybos ar kitą veiklą.

72. Neformaliajam švietimui 1–4 klasėms ugdymo valandų skaičius per metus numatomas Bendrojo ugdymo plano 78 punkte. Šios valandos naudojamos tik neformaliojo švietimo programoms įgyvendinti.

73. Mokinių skaičių neformaliojo vaikų švietimo grupėje pagal turimų mokymo lėšų dydį nustato Mokyklos vadovas, suderinęs su mokyklos taryba:

73.1. neformaliojo vaikų švietimo grupėje dalyvauja ne mažiau 12 mokinių;

73.2. neformaliojo vaikų švietimo programos grupėje dalyvaujantys mokiniai žymimi Mokinių registre;

73.3. per mokinių atostogas neformaliojo vaikų švietimo programos nevykdomos.

74. Mokykla kiekvienų mokslo metų pabaigoje įvertina ateinančių mokslo metų mokinių neformaliojo švietimo poreikius, numatomus ugdymo prioritetus dėl mokinių pasiekimų gerinimo ir bendrųjų kompetencijų ugdymo, prirėkus juos tikslina mokslo metų pradžioje ir siūlo mokiniams rinktis neformaliojo švietimo programas.

75. Neformalusis vaikų švietimas organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir už mokyklos ribų, numatant veiklą intensyvumą, periodiškumą, trukmę, išlaikant klasei Bendrojo ugdymo plano 75 punkte numatytą valandų skaičių per metus.

IV SKYRIUS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

PAGRINDINIAI UGDYMO ORGANIZAVIMO PRINCIPAI

76. Mokykla, rengdama ir įgyvendindama mokyklos ugdymo planą, užtikrina visų mokinių įtrauktį į švietimą, šalina kliūtis, dėl kurių mokinys patiria dalyvavimo švietime ir ugdymosi sunkumų, ir teikia būtiną ir pagal galimybes švietimo pagalbą.

77. Ugdymo procese Mokykla vadovaujasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 .

77. Mokykla, formuodama mokinio ugdymo turinį ir organizuodama bei įgyvendindama ugdymo procesą, vadovaujasi bendrosiomis programomis ir atsižvelgia į:

77.1. mokinio mokymosi ir švietimo pagalbos poreikius;

77.2. formaliojo švietimo programą;

77.3. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;

77.4. švietimo pagalbos specialistų, mokyklos vaiko gerovės komisijos, švietimo pagalbos tarnybos rekomendacijas.

78. Pradinio ugdymo individualizuotos programos įgyvendinimas apibrėžtas mokyklos ugdymo plano 3 priede.

79. Mokykla kiekvienam mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, rengia **individualų ugdymo planą**, kurio sudėtinė dalis yra pagalbos planas, apimantis pagalbą ugdymo procese ir kitų specialistų teikiamą pagalbą, didinančias ugdymo veiksmingumą:

79.1. planą rengia ir įgyvendinimą koordinuoja paskirtas koordinuojantis asmuo, kuris kartu su mokytojais ir švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, vaiku, tėvais (globėjais, rūpintojais) **numato ugdymo ir pagalbos tikslus**;

79.2. įgyvendinimui sudaro individualius tvarkaraščius, kurie dera su klasės, kurioje mokinys mokosi, tvarkaraščiu, ir užtikrina, kad mokinys gautų ugdymą ir švietimo pagalbą tokia apimtimi, kokią nustato Bendrieji ugdymo planai ir rekomenduoja mokiniui švietimo pagalbos tarnyba.

80. Mokykla, rengdama individualų ugdymo planą mokiniui ir vadovaudamasi Bendrųjų ugdymo planų 78 punkte nurodytu pradinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų pamokų skaičiumi, pagal poreikį ir galimybes gali:

80.1. planuoti specialiąsias pamokas ir (ar) didinti pamokų, skirtų ugdymo sričiai / dalykų grupei skaičių, siekiant plėtoti asmens kompetencijas ir tenkinti ugdymosi poreikius;

80.2. keisti specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių;

80.3. keisti pamokų trukmę, dienos ugdymo struktūrą, siekdama individualiame ugdymo plane numatytų tikslų;

80.4. formuoti nuolatinės ar laikinąsias grupes, pogrūpius iš tų pačių ar skirtingų klasių mokinių;

80.5. vėliau pradėti pirmosios užsienio kalbos mokytį – mokinį, turintį klausos, įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo, intelekto (taip pat ir nepatikslintų intelekto), bendrųjų mokymosi sutrikimų, turintį kochlearinius implantus;

80.6. nemokyti užsienio kalbos turinčiojo kompleksinių negalių ir (ar) kompleksinių sutrikimų, į kurių sudėtį įeina įvairiapusiai raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo, intelekto, bendrieji mokymosi sutrikimai, klausos sutrikimas (išskyrus nežymų klausos sutrikimą). Užsienio kalbos pamokų laikas gali būti skiriamas lietuvių kalbai mokytį.

80.7. nemokyti muzikos turinčiojo klausos sutrikimą (išskyrus nežymų);

80.8. nemokyti technologijų turinčiojo judesio ir padėties bei neurologinių sutrikimų (išskyrus lengvus), o vietoj jų mokiniui siūlyti rinktis kitus individualaus ugdymo plano dalykus, tenkinančius specialiuosius ugdymosi poreikius, gauti pedagoginę ar specialiąją pedagoginę pagalbą.

81. Mokiniui, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, **jį pritaikant**, mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 78 punkte dalykų programoms įgyvendinti nurodomu pamokų skaičiumi, kuris, esant poreikiui, **gali būti koreguojamas iki 25 procentų**. Bendras pamokų ir neformaliojo švietimo pamokų skaičius gali būti didinamas atsižvelgiant į mokinio galias ir ugdymosi poreikius, specialistų rekomendacijas:

81.1. įvairiapusių raidos sutrikimų turinčio mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 78 punktu:

81.1.1. atsižvelgiant į klasės, kurioje mokosi mokinsys, paskirtį: bendroje klasėje, skiriant mokytojo padėjėją;

81.1.2. individualiame ugdymo plane numatomi elgesio prevencijos ir intervencijos būdai, socialinių įgūdžių ugdymo veiklos. Periodiškai (ne rečiau kaip kartą per mėnesį) arba užfiksavus mokinio pažangą ar nustačius, kad ugdymo procese pažanga nedaroma, peržiūrimas ir koreguojamas individualus pagalbos vaikui planas;

81.1.3. esant poreikiui ir (ar) būtinybei mokiniui pritaikoma nuolatinė mokymosi vieta, prireikus naudojamos sienelės / širmos, skirtos dėmesiui koncentruoti ugdymo proceso metu, triukšmui mažinti. Įrengiama kiek įmanoma labiau nuo triukšmo izoliuota erdvė klasėje ar už klasės ribų, kurioje įvairiapusių raidos sutrikimų turinčiam mokiniui sudarytos galimybės pertraukai veiklos metu ar esant emocinio nestabilumo būklei;

81.1.4. rengiant individualų ugdymo planą, mokytojas bendradarbiauja su švietimo pagalbos specialistais, gauna nuolatinę pagalbą ir paramą taikant elgesio vertinimo instrumentus netinkamo elgesio priežastims nustatyti bei reikalingų įgūdžių ugdymo strategijoms parinkti;

81.1.5. siekiant atsižvelgti į individualius mokinio gebėjimus ir raidos specifika, numatomi mokymo medžiagos pateikimo būdai (vaizdinis, garsinis ir kt.) ir įtraukti mokinį į veiklas pagal jo pomėgius, naudoti vizualines užuominas ugdymo procese ir jo mokymosi vietoje, pasirinkti individualiame ugdymo plane numatytą mokymosi pasiekimų vertinimo ir individualios pažangos stebėjimo formą;

81.1.6. sudarant tvarkaraščius individualiam ugdymo planui įgyvendinti, užtikrinamos sąlygos ugdomosios veiklos metu daryti fizinio aktyvumo pertraukas, jų metu pagal galimybes panaudojant specialias priemones (minkštasuolius, balansavimo, supimosi priemones ir kt.);

81.1.7. užtikrinama, kad bus taikomi vizualinio struktūravimo metodai ir priemonės pamokų ir pertraukų metu (struktūruoti erdves, veiklas, pamokas, pertraukas, užduotis, naudoti vaizdinę dienotvarkę, pasirinkimų lenteles ir kt.) bei teikiama kita vizualinė pagalba (pvz., naudojama atgalinius laikmačius).

82. Bendrojo ugdymo dalykų **programas pritaiko mokytojas**, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, specialiojo pedagogo ir (ar) kitų vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas.

TREČIASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

83. Mokinio, kuris **mokosi pagal bendrojo ugdymo programą**, mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinami pagal bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų nuostatomis.

84. Mokinio, kuriam bendrojo **ugdymo programa pritaikoma**:

84.1. mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal mokinio individualiame ugdymo plane numatytus **individualios pažangos keliamus tikslus**, kurie yra suderinti su bendrosiose programose numatytais pasiekimais;

84.2. aptarus pasiekimus su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, **kokiais aspektais** bus pritaikomas ugdymo turinys:

84.2.1. ko sieks ir mokysis mokinys;

84.2.2. kaip bus mokoma(si);

84.2.3. kokie bus mokinio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pa(si)tikrinimo būdai;

84.2.4. kokiomis mokymo(si) priemonėmis bus naudojamosi.

85. Dėl mokinio, kuris mokosi **pagal individualizuotą pradinio ugdymo programą**, mokymosi pasiekimų vertinimo (**būdų, periodiškumo**) ir įforminimo susitariama mokykloje:

85.1. susitarimai priimami, atsižvelgiant į mokinio galias ir vertinimo suvokimą;

85.2. specialiuosius ugdymosi poreikius;

85.3. numatomą pažangą;

85.4. tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus;

86. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių vertinimas: principai (pagal pritaikytas, individualizuotas programas)

86.1. vertinimo principai:

86.1.1. vertinama pagal gebėjimų (pritaikytos ir individualizuotos programos) lygį, padarytą pažangą (kam pirmenybė: žinioms ar pastangoms);

86.1.2. taikomi tie patys pasiekimų ir pažangos vertinimo kriterijai;

86.1.3. **vertinimas siejamas su įrodymais apie mokinio mokymąsi** per tam tikrą laikotarpį, ne tik momentinis fiksavimas, ką geba ar negeba padaryti;

86.1.4. vertinimo informacija derinama su konkrečia mokinio situacija ir ugdymo aplinka;

86.1.5. vertinant atsižvelgiama ir į mokinio namų aplinkos faktorius, kurie gali turėti įtakos mokinio mokymuisi;

86.2. didelis dėmesys formuojamajam vertinimui:

86.2.1. mokinių stebėjimui;

86.2.2. sąlygų sudarymas jiems kalbėti ir klausymui, ką jie kalba;

86.2.3. mokinių darbų peržiūrėjimui ir aptarimui;

86.2.4. klausimams ir mokinių atsakymams – kas padeda mokytojui pažinti mokinius, nustatyti jų interesus, individualius poreikius, gebėjimus, stipriąsias ir silpnąsias puses, sudaro sąlygas mokinio ir mokytojo bendradarbiavimui;

86.3. planuojant SUP mokinių vertinimą, svarbu nuspręsti:

86.3.1. kokį vertinimo tikslas iškeliamas konkrečiam mokiniui (pastiprinti, paskatinti mokymąsi, padėti siekti pažangos; gebėjimus; įvertinti mokymosi sunkumus, mokinio stipriąsias savybes; skatinti savo įsivertinimą; pamatuoti pokyčius per tam tikrą laiką; suteikti grįžtamąjį ryšį ir pan.);

86.3.2. kas bus vertinama (kokį dalyką ar jo dalį; kokius bendruosius gebėjimus, žinias, praktinę veiklą, pažangą, pastangas);

86.3.3. kaip bus vertinsiu (kokie vertinimo kriterijai, metodai, individualūs būdai (laikas) bus taikomi;

86.3.4. kada bus vertinama (nuolatos, periodiškai, kurso ar temos pabaigoje);

86.3.5. kaip ir kam bus panaudota vertinimo informacija (ugdymo turinio koregavimui, tėvų informavimui, savirefleksijai ir pan.);

86.4. vertinimo prioritetai:

86.4.1. pozityvumas (skatinti, žadinti pasitikėjimą savo galimybėmis ir jėgomis);

86.4.2. vesti į priekį, kelti mokymosi motyvaciją;

86.4.3. tikslingas, kryptingas;

86.4.4. efektyvus (turi padėti siekti geresnių mokymosi rezultatų, skatinti intelekto, emocijų, valios sferų plėtotę, padėtų socializacijai);

86.4.5. individualizuotas (vertinama, ką kiekvienas mokinys yra pasiekęs, diagnozuojama individuali pažanga, lyginant ankstesnius jo rezultatus su dabartiniais);

86.4.6. **žinios ir gebėjimai vertinami atsižvelgiant į tikslus**, suformuotus pritaikytoje programoje – mokinių pasiekimų lygmenį rodo ne įvertinimai, bet pasiekti tikslai.

87. Mokinio, kuris mokosi pagal individualizuotą programą, pasiekimai vertinami TAMO dienyne įrašant „pp“ arba „np“.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI, TURINČIAM SPECIALIŲJŲ UGDYMOŠI POREIKIŲ, TEIKIMAS

88. Švietimo pagalbą mokiniui užtikrina Mokykla.

89. Švietimo pagalba, ją teikiantys specialistai, tikslai ir intensyvumas mokiniui numatomas mokinio pagalbos plane.

90. Švietimo pagalbą teikiantys specialistai, bendradarbiaudami su mokytojais, padeda įveikti mokiniui kylančius mokymosi sunkumus, šalindami priežastis, stebi ugdymo procese mokinius, teikia konsultacinę pagalbą ir **įgalina mokinio tėvus** (globėjus, rūpintojus) ir kitus, teikiančius paslaugas ir pagalbą, padėti mokiniui ugdytis, sudaryti sąlygas mokytis ir užtikrinti jo gerovę.

91. Švietimo pagalba mokiniui teikiama laikinai ar nuolat ugdymo proceso metu ar pasibaigus ugdymo procesui, konsultuojant mokinį, atsižvelgiant į individualiame ugdymo plane keliamus ugdymo(si) tikslus, pagalbą teikiančių specialistų funkcijas ir mokinio reikmes. Siekiant įtraukties į ugdymo procesą ir teikiant pagalbą pamokoje, klasėje pasirenkami kuo mažiau stigmatizuojantys ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo būdai.

92. Švietimo pagalbos teikimo formos parenkamos mokiniui individualiai (pvz., specialiosios pamokos, pratybos, konsultacijos, pagalba ugdymosi veiklose, savirūpos procese ir kt.):

92.1. specialiosios pratybos, skirtos švietimo veiksmingumui didinti, įgimtiems ar įgytiems sutrikimams kompensuoti, gebėjimams ir galioms plėtoti, kurios gali būti vykdomos individualiai ar grupėmis (**2–8 mokiniai**)

92.2. specialioji pamoka, skirta mokymosi sunkumams ar sutrikimams, kylantiems dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų, įveikti, išskirtiniams asmens gabumams ugdyti.

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMAS NAMIE

93. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie **savarankišku ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu** organizuoja mokykla pagal vaiko gerovės komisijos ir švietimo pagalbos tarnybos, gydytojų rekomendacijas, sudariusi mokinio individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui.

94. Mokiniui, kuris mokosi pagal:

94.1. **pritaikytą pradinio ugdymo programą**, vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 49 punktu:

94.1.1. esant poreikiui ir galimybei galima skirti 35 ir daugiau pamokų per vienerius mokslo metus specialiajai pedagoginei pagalbai teikti;

**PRADINIO UGDYMO ORGANIZAVIMAS KARANTINO, EKSTREMALIOS
SITUACIJOS, EKSTREMALIAUS ĮVYKIO AR ĮVYKIO, KELIANČIO PAVOJŲ
MOKINIŲ SVEIKATAI IR GYVYBEI, LAIKOTARPIU AR ESANT APLINKYBĖMS
MOKYKLOJE, DĖL KURIŲ UGDYMO PROCESAS NEGALI BŪTI
ORGANIZUOJAMAS KASDIENIU MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu (toliau – ypatingos aplinkybės) ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu (pvz., vyksta remonto darbai mokykloje ir kt.), ugdymo procesas koreguojamas arba laikinai stabdomas, arba organizuojamas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (toliau – nuotolinis mokymo būdas).

2. Ekstremali temperatūra mokyklos ir (ar) gyvenamojoje teritorijoje:

2.1. minus 20 °C ar žemesnė – 1–4 klasių mokiniams.

3. Mokyklos vadovas, nesant valstybės, savivaldybės lygio sprendimų dėl ugdymo proceso organizavimo esant ypatingoms aplinkybėms ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, priima ugdymo organizavimo sprendimus:

3.1. mažinančius / šalinančius pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei;

3.2. laikinai stabdyti ugdymo procesą, kai dėl susidariusių aplinkybių mokyklos aplinkoje nėra galimybės jį koreguoti ar tęsti ugdymo procesą grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu nei grupinio mokymosi forma nuotoliniu mokymo būdu, pvz., sutrikus elektros tinklų tiekimui ir kt., ugdymo procesas mokyklos vadovo sprendimu gali būti laikinai stabdomas 1–2 darbo dienas. Jeigu ugdymo procesas turi būti stabdomas ilgesnį laiką, mokyklos vadovas sprendimą dėl ugdymo proceso stabdymo derina su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu.

3.3. ugdymo procesą ar jo dalį organizuoti nuotoliniu mokymo būdu, kai nėra galimybės tęsti ugdymo proceso ar jo dalies grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu. Mokyklos vadovas sprendimą ugdymo procesą ar jo dalį organizuoti nuotoliniu mokymo būdu prima Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

4. Valstybės, savivaldybės lygiu ar mokyklos vadovo sprendimu ugdymo procesą ar jo dalį organizuojant nuotoliniu mokymo būdu, mokykla:

4.1. priima sprendimus ugdymo procesui nuotoliniu mokymo būdu organizuoti, atsižvelgdama į mokyklos ugdymo plane numatytas gaires nuotoliniam mokymo procesui organizuoti, Bendrųjų ugdymo planų nuostatas;

4.2. vadovaujasi Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. V-1006 „Dėl Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“;

4.3. vadovaujasi Mokyklos nuotolinio mokymosi organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Molėtų pradinės mokyklos direktoriaus 2021 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. V-68, nustatyta tvarka.

UKRAINIEČIŲ VAIKŲ UGDYMAS 2023-20234 MOKSLO METAIS

1. Organizuojant mokinių, atvykusių iš Ukrainos, ugdymas 2023-2024 mokslo metais organizuojamas, remiantis Ministerijos aplinkraštyje dėl ukrainiečių vaikų ugdymo 2022-2023 mokslo metais nustatytais mokinių priėmimo, registravimo į ugdymo įstaigas, ugdymo organizavimo, pasiekimų vertinimo ir įteisinimo nuostatomis.

2. Mokiniai mokosi kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu grupinio mokymosi forma pagal Lietuvos bendrojo ugdymo programas, ugdymo procesą organizuojant pagal 2023-2024 m. m. bendruosius ugdymo planus bei formuojant klases, vertinant, pripažįstant išsilavinimą taip, kaip nustato Lietuvos teisės aktai.

3. Mokiniai, kurie gyvena Lietuvoje ir 2022-2023 m. m. mokėsi nuotolinio mokymo proceso organizavimo būdu Ukrainos švietimo ministerijos pripažintose nuotolinio mokymo mokyklose, 2023-2024 m. m. **privalo** mokytis kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu grupinio mokymosi forma mokykloje Lietuvoje, t. y. klasėje, kartu su kitais mokiniais.

4. Mokiniai, atvykę iš Ukrainos ir registruoti Lietuvos mokyklose, skirtingomis apimtimis ir tempu **privalo mokytis lietuvių kalbos pagal kalbos mokėjimo lygius** (A1 – B2).

5. Visiems mokiniams užtikrinamas bendravimas su bendraamžiais bei sudaryta galimybė dalyvauti mokykloje organizuojamose neformaliojo vaikų švietimo veiklose, teikiama švietimo ir mokymosi pagalba, nuolat palaikomas ryšys su vaiku, šeima ir mokykla, jei mokosi nuotoliniu būdu.

6. Ugdymas organizuojamas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais.

7. Kiekvienam iš Ukrainos atvykusiam mokiniui sudaromas individualus ugdymo planas, kuris yra pritaikytas mokinio galioms ir poreikiams, padeda išsikelti tikslus, juos įgyvendinti.

8. Mokiniui, besimokančiam bendrojoje klasėje lietuvių kalbos, mokymasis organizuojamas ir:

8.1. atskirai nuo klasės (laikinoje grupėje) pagal lietuvių kalbos mokėjimo lygius;

8.2. kartu su klase, kai lietuvių kalbą mokosi pagal lietuvių kalbos mokėjimo lygius.

9. Mokantis **atskirai nuo klasės** (laikinojoje grupėje), lietuvių kalbai mokytis skiriama 4-5 pamokos, kitos – bendrojoje klasėje.

10. Lietuvių kalbos mokymosi turinys turi padėti mokiniui pasiekti kuo aukštesnį lietuvių kalbos mokėjimo lygį (A1 – B2) pagal konkretaus vaiko galimybes.

11. Svarbu stebėti kiekvieną mokinį.

12. Mokyklos VGK kartu su klasės mokytoja vertina:

12.1. ar mokinys susiduria su mokymosi sunkumais;

12.2. ar turi specialiųjų ugdymosi poreikių;

12.3. nustato švietimo pagalbos ir paslaugų reikmes.

13. Organizuodamas ugdymo procesą, klasės mokytojas nuolat kontaktuoja su mokiniu ir jo tėvais.

14. Vertinant pasiekimus vadovaujamosi mokyklos priimtais sprendimais, kaip numatyta Bendruosiuose ugdymo planuose pradinio ugdymo programoje.

15. Naudojamas formuojamasis vertinimas.

16. Mokinio pažanga stebima nuolat, jos aptarimo dažnumas priklauso nuo susitarimų.

17. Mokinui nedarant pažangos, išsiaiškinamos to priežastys ir teikiama mokymosi pagalba.

18. Mokinui, atvykusiam iš Ukrainos ir pradėjusiam mokytis mokykloje, skiriamas adaptacinis laikotarpis, kurio trukmę nustato mokykla, atsižvelgdama į kiekvieną mokinį individualiai, kuri per mokslo metus gali būti koreguojama pagal situaciją.

19. Adaptaciniu laikotarpiu stebima mokinio individuali pažanga, pasiekimai.

20. Į mokinio adaptacijos proceso valdymą įtraukiama mokyklos VGK.

21. Mokinio pažanga ir pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne.

22. Mokinių iš Ukrainos, besimokančių mokykloje, mokymosi rezultatams Lietuvoje patvirtinti išduodama Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklos **pažyma** apie mokymosi pasiekimus, kurioje:

22.1. nurodomas ugdymo įstaigos pavadinimas;

22.2. mokymosi laikotarpis;

22.3. klasė, kurioje mokėsi;

22.4. dalykų, kurių buvo mokomasi, sąrašas (nurodant temas, kurių buvo mokytasi);

22.5. įvertinimai;

22.6. įvertinimo sistema, kuri taikoma mokykloje.

23. Mokinui iš Ukrainos, besimokančiam mokykloje, pažyma parengiama vadovaujantis Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-118 „Dėl Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“.

24. Visi mokymosi pasiekimus įteisinantys dokumentai Ukrainos mokiniams, besimokantiems pagal Lietuvos bendrojo ugdymo programas, sudaromi Mokinių registro duomenų pagrindu.

PRADINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinui, kuris mokosi pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, individualus ugdymo planas sudaromas, atsižvelgiant į mokinio individualaus ugdymo pagalbos planą, galias ir gebėjimus, kylančius dėl intelekto sutrikimo, mokymosi formą, mokymo organizavimo būdą.

2. Dalykus, pradedamus mokytis konkrečioje ugdymo programoje, mokykla gali pradėti įgyvendinti vėliau, nei nustatyta 2023–2024 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendrųjų ugdymo planų (toliau – Bendrieji ugdymo planai) 78 punkte.

3. Dėl mokinio, kuris mokosi pagal individualizuotą pradinio ugdymo ugdymo programą, mokymosi pasiekimų vertinimo (būdų, periodiškumo) ir įforminimo susitariama mokykloje. Susitarimai priimami, atsižvelgiant į mokinio galias ir vertinimo suvokimą, specialiuosius ugdymosi poreikius, numatomą pažangą, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus. Vertinimo būdus renkasi mokykla, t. y. „pp“ arba „np“.

4. Mokymas namie organizuojamas:

4.1. vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 51 punktu. Mokyti namie skiriamos ne mažiau kaip 296 valandos per metus iš kurių iki 74 pamokų per metus galima skirti specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms.

II SKYRIUS

PRADINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

5. Mokinui, kuris mokosi pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 78 punktu:

5.1. mokiniui, turinčiam kompleksinių sutrikimų, kurių derinio dalis yra nežymus intelekto sutrikimas, skiriama specialiųjų pamokų sutrikusioms funkcijoms lavinti ir individualiai ar grupei specialiajai pedagoginei pagalbai teikti;

5.2. mokiniui, turinčiam įvairiapusių raidos sutrikimų (autizmas ir kt.), rengiant mokinio individualų ugdymo planą pagal galimybes skiriama 35 ir daugiau pamokų per metus (1 ir daugiau pamokų per savaitę) komunikacijai ir kalbos suvokimui didinti, sunkumams socialinėse situacijose įveikti ir socialiniams ryšiams ugdymo įstaigoje formuoti, sensorinėms problemoms spręsti, kitiems įgūdžiams, reikalingiems socialinei įtraukčiai formuoti, dienotvarkei rengti ir jos laikymosi įgūdžiams formuoti;

5.3. dalis formaliojo švietimo veiklų / pamokų ir neformalusis vaikų švietimas organizuojamas su klasės mokiniais;

5.4. ugdymo veiklos mokytojo nuožiūra gali būti jungiamos, keičiamos, atsižvelgiant į mokinio poreikius, sveikatos būklę, kitų ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo procese dalyvaujančių specialistų rekomendacijas;

5.5. mokiniui, turinčiam kalbėjimo ir kalbos sutrikimų, individualioms ir grupinėms specialiosioms, logopedo pratyboms 1–4 klasėse pagal galimybes galima skirti 35 ir daugiau pamokų per metus (1 pamoką per savaitę), jas išdėstant tolygiai ar pagal mokinio poreikius, specialistų rekomendacijas, mokyklos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas, kreipiantis mokytojui, kuris moko vaiką.
